

'ART IS A FORCE'

- Subash Taneja -

BIJLAGEN

- Een onderzoek naar de mogelijkheden voor een culturele uitwisseling
tussen Haarlem en Mutare -

Naam:	Elise van der Mark
Studentnummer:	180402
Opleiding:	Fashion & Branding
Opleidingsinstituut:	AMFI
Begeleider:	Jan Piscaer
Opdrachtgever:	Stichting Stedenband Haarlem- Mutare
Datum:	oktober 2006

INHOUDSOPGAVE

Bijlage 1	STICHTING STEDENBAND	
	1.1 Missie	4
	1.2 Doelstellingen	5
	1.3 Financiën en toetsingskader	5
	1.4 Omschrijving werkgroepen	6
Bijlage 2	FINANCIERING	
	2.1 Hivos	7
	2.2 Hivos-NCDO fonds	7
	2.3 NCDO Front office + KPA	7
	2.4 Prins Claus Fonds	8
	2.5 ICCO	8
	2.6 Cultuurstimuleringsfonds	9
Bijlage 3	INTERVIEWS HAARLEM	
	3.1 Michèle Baudet	10
	3.2 Hans de Bruijn	13
	3.3 Arno Duijvenstein	15
	3.4 Roni Klinkhamer	17
	3.5 Aart van de Kuijl	20
	3.6 Elisabeth Lodewijk	24
	3.7 Javier Lopez Pinon	25
	3.8 Haya Maëlla	27
	3.9 Louis Pireinne	30
	3.10 Michiel de Ruijter	32
	3.11 Ingo Ruijterman	34
	3.12 Antoinette van Zalinge	37
Bijlage 4	INTERVIEWS MUTARE	
	4.1 Dhr. Chinyama	38
	4.2 Dhr. Chipadza	39
	4.3 Dhr. Matume	41
	4.4 Mvr. Mguni	43
	4.5 Dhr. Mufute	45
	4.6 Dhr. Mukonavanhu	47
	4.7 Mvr. Musha	49
	4.8 Mvr. Muyambo	51
	4.9 Dhr. Rusiwe	53
	4.10 Dhr. Ruswa	55
Bijlage 5	ENGELSE VERSIE	
	5.1 Conclusion	56
	5.2 Recommendations	57

BIJLAGE 1

Stichting Stedenband Haarlem- Mutare

De gemeente Haarlem heeft een officiële stedenband met de gemeente Mutare in Zimbabwe. De Stichting Stedenband Haarlem-Mutare is in 1991 opgericht om de relatie tussen beide steden vorm en inhoud te geven. De stichting werkt samen met, maar onafhankelijk van de gemeente en andere organisaties.

1.1 Missie

Stichting Stedenband Haarlem-Mutare streeft naar gelijke rechten op ontwikkeling voor Noord en Zuid, waarbij men zicht dient te richten op een duurzame toekomst. Zij vindt dat een kleinschalige uitwisseling met een stad in Afrika daarvoor een goed middel is. Aan dit streven wordt inhoud gegeven door activiteiten te ontplooiën en ondersteunen die de band versterken tussen Haarlem en Mutare.

De stedenband stimuleert een open dialoog en concrete samenwerking Noord / Zuid op lokaal niveau, gericht op duurzame ontwikkeling. Daarbij is zij een ontmoetingsplek en referentiepunt voor gelijkgestemden in Haarlem, waar informatie wordt gegeven over Afrika/Zimbabwe/Mutare.

Ook bevordert de stedenband kennisoverdracht en zelfbeschikking, vanuit respect voor cultuur en eigenwaarde van Noord en Zuid. Uitgangspunten van de stedenband zijn hierbij duurzame ontwikkeling, wederkerigheid, overdraagbaarheid en goede analyse van de bestaande situatie.

Dit alles onder het motto: *“Mutare, venster van Haarlem op de derde wereld. Voor een duurzaam Mutare, maar zeker ook voor een duurzaam Haarlem”*.

De Mutarese partners hebben in 1998 een visie voor Mutare geformuleerd die luidt:

Doel is het gezamenlijke streven naar een gemeenschap die stimulans en mogelijkheden biedt voor duurzame sociale, economische en ecologische ontwikkeling, zorg dragend voor een verbetering van de kwaliteit van het leven uitgaande van gelijkwaardigheid en brede participatie.

Uit deze visie op de taak van Mutare volgde de doelstelling:

Mutare zal duurzame ontwikkeling stimuleren en ondersteunen door het faciliteren en coördineren van beleid, regels, technische en andere essentiële diensten gericht op een zo goed mogelijke bijdrage aan de sociale, economische en ecologische kwaliteiten van Mutare.

I.2 Doelstellingen

- vergroting van het inzicht in, de bewustwording van en de betrokkenheid bij:
 - enerzijds de problematiek van armoede en onderontwikkeling in de derde wereld en wel in het bijzonder die van Mutare en Zimbabwe
 - anderzijds de cultuur, leefwijze en oplossingen voor de problematiek die men daar kiest
- het bevorderen van de band tussen de gemeente Haarlem en de gemeente Mutare
- het bevorderen van relaties tussen sociale, culturele, politieke en religieuze organisaties, alsmede van groepen en instellingen van beide steden
- concrete ondersteuning van het opbouwproces in Mutare en al hetgeen daarmee in de ruimste zin van het woord verband houdt

I.3 Financiën en toetsingskader

De Stichting Stedenband Haarlem-Mutare ontvangt jaarlijks van de gemeente Haarlem een subsidie. Hier worden o.a. het kantoor, de inventaris en een gedeelte van de onderwijsprojecten van betaald. Daarnaast vraagt de stedenband subsidies aan bij verschillende instellingen zoals het NCDO en ICCO. Vaak worden aanvragen voor subsidies op projectbasis gedaan. Wel maakt de stedenband elk jaar bij het jaarverslag een financieel overzicht met daarin een begroting en een toelichting.

Toetsingskader voor de stedenbandactiviteiten is een in november 2001 vastgestelde duurzaamheidsvereenkomst tussen de gemeente Haarlem en Mutare.

Al in 1995 daagde toenmalig minister van Ontwikkelingssamenwerking Pronk gemeenten uit in hun Lokale Agenda 21 activiteiten aandacht te besteden aan internationale samenwerking en omgekeerd in de context van stedenbanden meer oog te hebben voor duurzaamheidsaspecten.

Er werd een programma ontwikkeld dat gemeentekoppels in Noord en Zuid zou kunnen binden door middel van een zogenaamd duurzaamheidsverdrag: concrete afspraken om op een aantal terreinen samen te werken aan duurzaamheid in beide steden.

In 1999 was het dan zo ver: Mutare en Haarlem ondertekenden een beginselverklaring, waarin zij zich verplichtten een duurzaamheidsverdrag op te stellen en uit te voeren. Tijdens twee werkconferenties eind 2000 in Mutare en Haarlem werd de aanzet gegeven tot een uiteindelijk actieplan, welke in 2001 werd afgerond. Deze duurzaamheidsvereenkomst dient als uitgangspunt bij het toetsen of de gestelde doelen behaald worden door Haarlem en Mutare.

I.4 Omschrijving werkgroepen

Werkgroep Huisvesting

De werkgroep werkt nauw samen met de Haarlem Mutare Housing Trust en ondersteunt de realisatie van 220 eigen woningen voor gezinnen uit de krottenwijk Muhrahwa in de uitbreidingswijk Hobhouse. In die uitbreidingswijk is mede door hen een bouw bureau annex gemeenschapshuis gerealiseerd. Om het project meer impact te geven is er voor drie jaar een opbouwwerker aangesteld voor het project die in dienst is van Haarlem Mutare Housing Trust en betaald wordt met speciaal hiervoor bestemde projectgelden. De werkgroep werkt nauw samen met Haarlemse woningbouwcorporaties en bouw bureaus.

Werkgroep Onderwijs

Deze werkgroep is verantwoordelijk voor het project Een Reis naar Mutare dat op Haarlemse basisscholen loopt. Per schooljaar worden 8 a 10 basisscholen twee weken lang bezocht. Tijdens de projectduur van twee weken worden er in alle klassen activiteiten en workshops gehouden. Sinds september 2005 is de werkgroep bezig een soortgelijk project voor de basisscholen in Mutare op te zetten. Daarnaast worden ook de projecten Zimsurf en Zimquest voor de middelbare scholen uitgevoerd.

Werkgroep Gezondheidszorg en Welzijn

Deze werkgroep werkt nauw samen met gezondheidsorganisaties in Zimbabwe en heeft goede contacten met het ICCO. Ze ondersteunt HIV/Aids preventie projecten, home based care, de opbouw van een kliniek in Hobhouse en opvang van straatkinderen in Mutare. In Haarlem loopt een bewustwordingscampagne 'Overleven in Mutare' waarbij voor bovenstaande doelen geld wordt ingezameld en via een KPA-regeling door het NCDO wordt verdubbeld.

Werkgroep Sport

Deze werkgroep begeleidt de werving, selectie en uitzending en nazorg van sportdocenten naar Mutare. Daar worden werkloze jongeren opgeleid tot sportbuurtwerker en Peer Educator. Inmiddels is dit uitgegroeid tot een zelfstandige organisatie, de Mutare Haarlem Sportleaders. In Haarlem wordt er samengewerkt met Sportsupport Kennemerland, CIOS Haarlem, onderwijsinstellingen en welzijnsstichtingen. Naast het programma voor de sportleaders zet de werkgroep zich actief in voor clublinking, waarbij Haarlemse en Mutarese sportverenigingen aan elkaar worden gekoppeld voor ervaring en deskundigheidsbevordering.

Redactie stedenbandkrant en website

Per jaar komen er 4 Nederlandstalige stedenbandkranten welk in een oplage van 1200 stuks wordt verspreid. Daarnaast is er jaarlijks een tweetalig citylink magazine waarvan 500 exemplaren in Mutare en 1200 exemplaren in Haarlem worden verspreid. De stedenband heeft ook een eigen website waar veel informatie op te vinden is.

BIJLAGE 2 **Financiering**

2.1 Hivos

Hivos is een ontwikkelingsorganisatie die staat voor emancipatie, democratisering en armoede bestrijding in ontwikkelingslanden. In 1995 heeft Hivos het Hivos Cultuur Fonds opgericht. Dit fonds biedt financiële ondersteuning aan partners in Afrika, Azië, GOS en Latijns-Amerika ten behoeve van onafhankelijke en vernieuwende initiatieven op het gebied van film, literatuur, theater, dans, muziek en beeldende kunsten. De ondersteuning richt zich daarbij met name op productie, distributie en scholing.

2.2 Hivos-NCDO fonds

Het Hivos-NCDO Cultuurfonds richt zich op Nederlandse culturele organisaties, die culturele producties in het Zuiden bevorderen en dergelijke producties in Nederland presenteren. Ook uitwisselingsactiviteiten en debat over culturele kwesties worden door het fonds ondersteund. Het fonds wordt door Hivos beheerd.

Hivos en NCDO zagen mogelijkheden om efficiënter en transparanter te werk te gaan door het samenbrengen van middelen en culturele expertise. Hivos heeft ervaring met de financiële en inhoudelijke ondersteuning van culturele organisaties in het Zuiden. Dit gebeurt vanuit de visie dat cultuur ruimte schept voor een kritische reflectie op de eigen samenleving en het culturele zelfbewustzijn versterkt. NCDO heeft expertise op het terrein van publieksbereik en draagvlakversterking ten behoeve van internationale samenwerking en ondersteunt culturele uitingen in Nederland die de visies en meningen uit het Zuiden vertolken.

Het Hivos-NCDO Cultuurfonds zal flexibel inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en kunst en cultuur beschouwen als wezenlijke onderdelen van modern wereldburgerschap. Het nieuwe fonds wil op deze manier de vitaliteit en het innovatieve vermogen van kunst en cultuur benadrukken. Aanvragen worden beoordeeld op toegankelijkheid voor een groot publiek, de kwaliteit van kunstuitingen uit het Zuiden en de wijze waarop deze maatschappelijke betrokkenheid naar voren worden gebracht. De wisselwerking tussen de ervaringen van Hivos met cultuuruitingen in het Zuiden en de expertise van de NCDO op het terrein van draagvlakversterking in Nederland, is hierbij van groot belang.

In eerdere gesprekken heeft het Hivos fonds te kennen gegeven geïnteresseerd te zijn in het structureel ondersteunen van de culturele activiteiten van de stedenband. Met de start van het nieuwe fonds zijn er hiervoor meer mogelijkheden. Voor het pilot jaar 2006 is ook €15.000 toegekend. Mits de stedenband kwaliteit aanbiedt en zij professioneel opereert, is de kans groot dat structurele subsidie wordt toegekend.

2.3 NCDO Front Office + KPA

NCDO financiert projecten met een innovatief en experimenteel karakter. De nadruk ligt op projecten die migranten, vluchtelingen, sport- en cultuurorganisaties uitvoeren in samenwerking met een organisatie in een ontwikkelingsland. Het Front Office programma heeft als doel het draagvlak voor internationale samenwerking in Nederland te verbreden en

te versterken. Een belangrijke voorwaarde bij dit financieringsprogramma is daarom dat de aanvrager voorlichting geeft over het project in Nederland en publiciteit genereert. Stimulering van cultuurprojecten is een van de vier speerpunten.

Projecten komen in aanmerking mits:

- de organisatie het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking in Nederland versterkt, voorlichting over het project geeft en publiciteit genereert
- het project wordt gedragen door een of meer lokale instanties in het ontwikkelingsland
- er sprake is van een concreet samenwerkingsverband tussen de organisatie en de projectpartner in het ontwikkelingsland

Het KPA programma van het NCDO richt zich op Kleine Plaatselijke Activiteiten in een ontwikkelingsland. Er zijn twee soorten projecten die voor subsidie in aanmerking komen: projecten voor materiele investeringen en projecten voor kennisoverdracht. Voorbeelden zijn subsidie voor het inrichten van een centrum (materiele investering) of management training (kennisoverdracht).

De basisvoorwaarden voor een KPA-subsidie zijn het houden van een inzamelingsactie voor het project en het geven van voorlichting. Het KPA-programma verdubbelt het in Nederland ingezamelde geld tot maximaal 50% van de subsidiabele kosten voor het project.

Beide programma's van het NCDO zijn potentiële subsidiegevers voor de culturele uitwisseling. Materiele uitwisseling, management training en inzamelingen zijn belangrijke onderdelen in de culturele uitwisseling van de stedenband.

2.4 Prins Claus Fonds

Het Prins Claus Fonds stimuleert en initieert activiteiten op het gebied van cultuur en ontwikkeling. Het fonds initieert en financiert platforms voor culturele uitwisseling zoals workshops, festivals en tentoonstellingen.

Slechts organisaties uit Afrika, Azië en Zuid-Amerika kunnen aanvragen indienen. Het Activiteiten programma van het Prins Claus Fonds ondersteunt innovatieve culturele activiteiten en initiatieven van organisaties uit de bovengenoemde landen. Dit omvat culturele processen die leiden tot producties op het gebied van theater, muziek, beeldende kunst, architectuur, design en audio-visuels.

Mits LA21 de aanvragen verzorgt voor het Prins Claus Fonds, valt de culturele uitwisseling perfect in de doelstellingen en voorwaarden van het fonds. In feite is het fonds gebaseerd op culturele uitwisseling. Vandaar dat de kans groot is dat de stedenband subsidie kan genereren bij dit fonds.

2.5 ICCO

ICCO profileert zich als “partner van ondernemende mensen”. Talloze particulieren, stichtingen en ondernemingen zetten zich in voor een ontwikkelingsproject. ICCO ondersteunt deze initiatieven van ondernemende mensen in Nederland én de Derde Wereld met kennis, geld en ervaring.

ICCO werkt ook samen met gelijkgestemde organisaties in Nederland, Europa en wereldwijd. De organisaties versterken elkaars expertise en middelen en vergroten het

maatschappelijk draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking. Voor politieke lobby en beleidsbeïnvloeding zijn strategische allianties essentieel.

De afdeling Personele Samenwerking (PSa) van ICCO richt zich op capaciteitsopbouw van lokale organisaties in ontwikkelingslanden. PSa zet voor korte of lange duur deskundigen in en financiert programma's gericht op de ontwikkeling van de personele capaciteit van lokale organisaties en de versterking van hun internationale netwerken. De uitzendingen vinden plaats op verzoek van de lokale ontwikkelingsorganisaties.

Het ICCO stimuleert al enige jaren het sprootproject van de stedenband. Elke 1,5 jaar worden een deskundige en twee vrijwilligers uitgezonden naar Mutare. Vanwege deze relatie die de stedenband al heeft met het ICCO en eerdere gesprekken over mogelijke uitbreiding naar cultuur, liggen de kansen voor een subsidie van het ICCO gunstig. Het ICCO sponsort vaak culturele projecten en met de afdeling Personele Samenwerking kan de capaciteit en professionaliteit van de organisaties in Mutare worden verbeterd.

2.6 Cultuurstimuleringsfonds Haarlem

De centrale doelstellingen van het Actieplan Cultuurbereik zijn het versterken van het cultureel bewustzijn en het vergroten van de actieve participatie in kunst en cultuur.

Aanvragen kunnen worden ingediend voor:

- realisatie van projecten gericht op cultuureducatie primair en voortgezet onderwijs, met name op de versterking van het aanbod van de culturele instellingen
- realisatie van projecten gericht op het stimuleren van het gebruik van cultureel erfgoed als instrument voor cultuureducatie en bereik van nieuwe doelgroepen
- realisatie van projecten gericht op versterking van het productieklimaat, met aandacht voor bereik van nieuwe doelgroepen
- realisatie van overige projecten op het gebied van kunst en cultuur

Kans op subsidie bij het Cultuurstimuleringsfonds is aanzienlijk. Voor het pilot jaar 2006 is al een bedrag van bijna €5.000 verkregen. In een interview gaf een van de commissieleden van het fonds aan dat met groot enthousiasme werd gereageerd op de plannen (zie bijlage 3). De commissie ziet veel potentie mits het groot en professioneel wordt aangepakt. Daarnaast sluiten de projecten aan bij de derde en vierde realisatie eisen.

BIJLAGE 3 Interviews Haarlem

3.1 Michèle Baudet

E: Wat is het aanbod van beeldende kunst in Haarlem?

M: Ontzettend veel kustenaars. In Haarlemse zin, groot circuit. Maar wel heel stil. Achter de schermen. In de middenmoot zijn er veel actieve kunstenaars maar er zijn niet zo veel toppers. En door het beleid van het Frans Hals museum is er veel weggegaan. Vroeger was het museum ook een podium voor groepen. Maar dat is verdwenen. Nu vooral bezig gehouden met fotografie. Dus weinig podia voor beeldende kunstenaars. Minder diversiteit. Vishal heeft ook grote rol gespeeld. Maar door stopzetting van rijks subsidie is er niet meer alleen focus op Haarlemse.

Ik heb zelf geen vaste galerie, andere mensen wel veel, maar vaak niet in Haarlem. Omdat dat uitvalsbasis is, maar je wilt jezelf verkopen en verder komen, dus ze trekken naar buiten, afgezien van de grote galeries Rob de Vries en Tanja Rumpff. Daar wil iedereen wel exposeren.

Er zijn veel kleine galeries die redelijk lopen. In potentie is er dus heel veel in Haarlem. Maar het klimaat is niet Haarlemse kunstenaars vriendelijk. In elke stad zou een bureau moeten zijn die zich voor de plaatselijke beeldende kunst inzet. Er is weinig gebundeld. Alleen de kunstlijn is al 21 jaar in staat om het wel neer te zetten. Alleen de toppers blijven weg omdat ze het gepeupel vinden.

E: Heb je veel invloeden gezien van internationale dingen?

M: Karel Schampers heeft veel hierheen gehaald in de Hallen. Maar wel nadat de kunstenaars hun top hadden gehad. Maar er zijn aardig wat grote namen uit Engeland geweest. Maar hoeveel invloed dat heeft gehad kan ik niks over zeggen. Maar er zijn geweldig grote mensen geweest. Die alle kranten hebben gehaald. Landelijk tot stimulering geleid.

E: Herken je Afrikaanse invloed in Haarlem?

M: Kan ik me niet herinneren. Er wordt zoveel waanzinnige Afrikaanse kunst gemaakt. Maar dat zie ik niet in Haarlem. Alleen Hart voor Afrika. Maar daar zag je echte kunst. Als je Afrikaanse kunst ziet, zie je vaak de nijverheid. De souvenirs belichten. Dat vind ik neokoloniaal. We vinden het toch al heel knap wat ze doen. Dat vind ik weinig respect. Geen wonder dat ze gaan maken wat wij graag willen zien.

Jouw focus hoort te liggen op artistieke kwaliteit, maar daar hoort ook een respectabele expositie ruimte bij. Niet in de stedenband tussen de zuilen.

Ik wil geen etnische kunst. Ik wil echte kunst, met een museum of een goede galerie. Zoek dat op! Maar waarschijnlijk weinig in Mutare. Alle goede trekken weg, gaan internationaal.

E: Hoe zie jij uitwisseling voor je?

M: Workshops. Maar in een serieus plan. Alleen als je toppers met toppers verbindt. Niet op een ongelijke manier. Niveau moet gelijk aan niveau. Dus een museale kunstenaar met een museale kunstenaar. Of een event kunstenaar met een event kunstenaar. Heeft geen zin om de verkeerde aan elkaar te koppelen. En er is absoluut niveau. Kijk naar rijksacademie in Amsterdam, veel afrikanen.

Mijn vraag is ook wat het niveau is van de kunstenaars met wie jullie samen werken?

Ze moeten er zijn. Kunst bestaat omdat het bestaat. En juist ook onder een dictatoriaal regime, zal er kunst zijn. Benader de Britse Zimbabwaanse kunstenaars die kunnen vertellen wat er te vinden is in Mutare. Ik geloof niet dat er niks is. Misschien wel in Mozambique.

E: Heb jij het idee dat de Haarlemse bevolking openstaat voor beeldende kunst?

M: Ja ik verbaas me elke keer bij de kunstlijn. Haarlem is moeilijk uit zijn hok te krijgen, maar als je het goed market is het mogelijk. Heel veel promotie. In Haarlem krijg je mensen enthousiast als je buiten Haarlem reclame maakt. Dat vinden ze interessant. Anders nemen ze het niet serieus.

Heel veel publiciteit en maar blijven uitleggen zonder hooghartig te zijn. Spekkoek maken, elke keer een laagje.

Met Afrikaanse kunst is dat net zo. Zoek experts die al heel veel kunnen vertellen...

Programma maken, interviews. Mensen willen onderwijzen en daar niet bang voor zijn.

E: Dus een groot festival is goed idee?

M: ja helemaal mee eens. Maar geen braderie gevoel. Moet een rots in de branding worden. En noem het geen Mutare week.

E: Maar waar zit dan de structuraliteit?

M: ja structuraliteit is heel verstandig. Zichtbaarheid is belangrijke factor, dus zorg dat je grote jongens erbij hebt. Dus niet alleen toneelschuur als podium gebruiken, maar hun partner maken. En daarvoor moet je professioneel zijn.

Lijkt me geweldig! Zorg voor muziek, film alles! Ga daarnaar op zoek in Mutare. En pak internationale kunstenaars uit Zimbabwe.

En let op je tijd. De grote musea werken soms wel drie jaar van te voren. Met heimwee was ik ook meer dan twee jaar bezig. Enthousiasmeren, uitleggen, inspireren, organiseren, subsidie aanvragen.

Ik vind het heel zinnig wat je doet. Je hele raamwerk moet er al liggen. Je hele bedrijfsplan. En dan ga je de mensen erbij zoeken. En dan ook echte deskundigen, over Afrika! Die echt partner gemaakt moeten worden. Je moet ze een plek en naam geven. En je moet ze ook betalen. Dat kan vanuit subsidie omdat ze dan als ambassadeur optreden, althans de grote jongens. Alle sprekers, alle kunstenaars, iedereen heb ik betaald bij Heimwee.

E: Dus echt goede partners zijn belangrijk?

M: Ja en daar alleen maar communicatie over naar buiten brengen. Je kan er vanaf alles aan ophangen. Het moet serieus genomen worden, dus het moet professioneel aangepakt worden.

E: Waar zie jij de wederkerigheid?

M: Dit is denk ik juist een voorwaarde. Je moet eerst aandacht genereren op een geweldige en professionele manier. Van daaruit kan je heel veel voor Mutare betekenen. Nu is er veel te weinig aandacht voor de stedenband en de werkgroep cultuur. Laat je horen! Alle activiteiten zijn zo duister. Waar is de communicatie?

Krijg de bevolking mee en dan pak je ook de politiek ermee. Die doet wat het publiek wil. Het is zonnig netwerk.

Ik neem het zelf ook niet helemaal serieus. Jullie bedoelen het allemaal goed. Maar zo wil ik helemaal niet denken.

Pak die Javier Lopez Pinon erbij! Die moet je op handen dragen. Maar ook de gelegenheid geven om te laten zien wat hij kan. Niet hem alleen maar leegzuigen.

Je moet gewoon heel hard om kunst heen werken. Het moet niet alleen maar een spijkertje aan de muur zijn. Je moet communiceren, wil je het groot maken.

Pak bij die Mutare week alles groot aan. Pak alle galeries, begin nu al over te vertellen.

Verander de naam stedenband, en voor de werkgroep Cultuur. Het ruikt namelijk naar geitenwollensokken. Laat je zien!! Als het niet op tv is, op Internet in de krant, dan bestaat het niet meer in dit informatienetwerk. Het is erg veel werk, maar zo belangrijk. En daarvoor heb je de grote namen nodig.

Ik had een stichting opgezet dus had ook mijn eigen bestuur voor heimwee. Maar toch heb ik bijna veel alleen gedaan in het begin. Je moet je goed bewust zijn van al die regels. Voor bijvoorbeeld de Mutare week kan je een aparte stichting opzetten. Daardoor loopt de stedenband geen risico. Geef die stichting een naam. En zorg voor een commissie van aanbeveling. Dus grote namen die hun naam verbinden aan je stichting. Dat spreekt mensen aan. Geef deze mensen veel cadeautjes en reportages een keer in de zoveel tijd. Het is vreselijk maar zo werkt de wereld. Gebruik die namen in je aanvragen en in je communicatie en bij het enthousiasmeren. Maar daarvoor moet wederom je aanpak professioneel zijn. Je kan hiermee mensen overhalen.

E: Heb je ook landelijke media opgezocht?

M: Ja bijna alles. Zelfs de Playboy. Niet denken wie heeft er iets mee te maken, maar andersom. Wie heeft er nou echt helemaal niks mee te maken? Al een half jaar van te voren persmappen gestuurd en daarna bellen en emailen. Alleen niet zeuren.

E: Waarom heb jij er toentertijd voor gekozen om het groot aan te pakken?

M: Ik geloof dat als je een boodschap en een doel hebt, dan bereik je met kleinschaligheid niemand. Het is helemaal niet zoveel meer werk. Je wilt de bevolking van Haarlem bewust maken en liefde laat voelen en betrokkenheid laten voelen met een stad waar ze nog nooit geweest zijn en niks van weten. Dit bereik je niet met kleinschaligheid. Als je het groot aanpakt, waarmee je voor iedereen wat biedt, dan kunnen ze er niet meer omheen.

Naderhand met alle betrokkenen een evaluatie gedaan.

Let op: Het is echt heel moeilijk om een goed festival te organiseren.

E: Zie jij voor jezelf een rol weggelegd?

M: Ja maar alleen als het gedegen en professioneel wordt aangepakt. En ik denk dat de stedenband sowieso veel eerlijker moet zijn over de politieke situatie. Ze blijven te vaag. Je moet een band creëren, dus je moet echt weten hoe de vork in de steel zit als bewoner van Haarlem. Het leed en de vreugde moeten een stem en een gezicht krijgen.

Laat bijvoorbeeld mensen van Mutare echt vertellen hoe het is. Laat hun mooie kanten zien maar ook de realiteit. Je gaat de diepte niet in, maar iedereen is nieuwsgierig naar de echte situatie. Bewustzijn kweken over hoe het werkelijk is. En niet statistisch gezien, maar echte verhalen!! Zoals Nicodimus zijn levensverhaal. Misschien een boekje of video.

3.2 Hans de Bruijn

E: uitleg onderzoek

E: Kan je wat vertellen over het aanbod beeldende kunst in Haarlem?

B: Collectieven benaderen lijkt mij het beste, vb KZOD, 8 jaar bestuurslid KZOD, Ik beheer dit pand, gezamenlijk 150 kunstenaars. Waarvan ik alles weet. Eerst kijken wie mee wil doen, bepaalde nieuwsbrief, via gemeente cultuur. Hako de Ridder. Dan bestrijkt je alle kunstenaars in Haarlem. Dan geef je iedereen de kans om er op in te schrijven.

E: Heeft Afrikaanse cultuur mogelijk een aansluiting in Haarlem?

B: Is moeilijk te zeggen, zodra je het op de markt brengt kan je dat pas zeggen. Afrikaanse kunst heeft al aardig ingang gevonden in Haarlem. In mondiale bedrijfjes. Maar je moet uitgaan van exclusiviteit, dat is überhaupt met kunst. Duidelijk onderscheid maken tussen commercieel en wat is echt kunst. Dus enerzijds hoe bereik je publiek, en anderzijds hoe bereik je galleries. Enz.

Ijkkpunt is denk ik kunstlijn. Kan hier in hoofdkantoor, KZOD, seinwezen. Mooie locaties. Vanuit hier kan je gaan kijken hoe het aanslaat en hoe het verder kan. Je moet wel gaan centraliseren. Dus 1 hoofdplek, een hoofd expositie. En ga verder met dat digitale idee. Misschien een computercentrum in Mutare. Maar dit vraagt allemaal veel voorbereiding. Als je naar Mutare gaat, moet je met ideeën komen. Maar hangt ook af van prijsbeeld. Want kunst is niet makkelijk de laatste tijd.

E: Zie je ontwikkelingen of voorkeuren verschuiven in de kunst?

B: Mensen hebben geen geld meer, beeldende kunst wordt nog best aangeschaft, maar mensen met geld gaan voor namen. Kunstlijn blijft nu ijkkpunt. 5.000 tot 10.000 man publiek. Ga ook een keer in gesprek met SBK. Voor de lange termijn. Constante factor in huren. En kijk naar de vishal voor mogelijkheid uitwisseling. Lijkt me mooi uitgangspunt. Uitwisseling met kunstenaars.

Een expositie alleen heeft geen zin, maak er bijvoorbeeld een Mutareweek. Met muziek, multicultureel gebeuren. Aantrekkingskracht op meerdere personen, grotere doelgroep. Voor kunst alleen komen ze niet. Trek ze met interessante dingen zodat ze daardoor met kunst worden geconfronteerd.

E: Wat zal er in toekomst gebeuren of wat wil je in Haarlem?

B: Wil je kunst maken om kunst of wil je gelikte publieksgeile kunst maken voor verkoop? Dat hangt ervan af. Hoe langer je kunstenaar bent hoe minder je naar buiten wil treden. Ik zit in keramiek, dat brengt niet veel op. Op het moment dat je gaat vercommercialiseren maak je eigenlijk geen kunst meer.

Mutare kunstenaars willen volgens mij verkopen. Maar daar kan je geen garanties in geven.

E: Heb je al eerder samengewerkt met stedenband?

B: Er was een groepje, dat beelden uit Mutare importeerden. Heb ik in concertgebouw neergezet. Dat was leuk maar niks verkocht.

Je moet het koppelen aan iets. Maak dans, muziek, lezing, Joost Swarte met toneel. Een totaalpakket brengen om daarna te kijken hoe je het aan de man gaat brengen. Vanuit daar kan je misschien ook iets met de andere stedenbanden doen.

E: Vereiste is structureel. Dus hoe past 1 week hierin?

B: Let goed op de financiën. Sponsoring, subsidie. Wij halen uit het potje in Haarlem. Cultuurstimuleringsfonds. Daar doen wij alles mee. Jullie kunnen landelijk gaan kijken. Anjer fonds.

E: Hoe pakken jullie promotie aan?

B: Promotie zou uit samenwerking moeten komen. Kunstenaars zijn moeilijk volk. Ze willen van alles zelf en alles precies. Persoonlijk initiatief. Ik wil er best in meedenken. Joke Breemouer, Hako, Leo van Velzen, Vishal, Riëks Swarte. Organiseer een avondje met iedereen. Dit zijn suggesties, wat kunnen we samen doen? Maak een actiecomité! Kranten, ik heb contacten in Haarlems dagblad. Alle regionale bladen, Haarlem 105, kabelkrant, nationale zaken. Probeer provincie erbij te betrekken, ook voor geld. In ieder geval poster, uitnodiging, publiciteit is heel erg belangrijk!! Maak daar heel veel werk van. Mensen zijn compleet overvoerd met allerlei festivals. Je moet iets gaan brengen wat ze niet kennen.

E: Zou jij het op educatief of artistiek niveau doen?

B: Workshops zijn ook hartstikke leuk! Ik heb daar ook genoeg connecties voor. Breng iets compleets. Kan hierboven in het kantoor. Haarlem is hier wel enthousiast voor. Benader de volksuniversiteit. Maar heb je lange tijd voor nodig. En het moet natuurlijk vice versa werken.

E: Ja ik denk dat het meer richting Mutare zal gaan. Maar op andere gronden.

B: Ja voor Nederlandse mensen zijn er geen verkopen in Mutare mogelijk. Dat moet meer gaan om confrontatie van culturen. Misschien in theater al wel meer mogelijkheden. Veel leukere dingen. Bijvoorbeeld Hakim. Benader hem.

E: Gebaseerd op lange termijn

B: Stapsgewijs

1. Wat gaan we doen in Haarlem?
2. Met wie
- 3 Met vastomlijnd plan naar sponsors
- 4 Publicitair gaan kijken
- 5 Instellingen/ toneelschuur, philharmonie, patronaat,

Ik ben zelf heel erg voor eigen geld. Dus entreegelden enz. dus zichzelf dekkend, waardoor je zo mijn mogelijk afhankelijk bent van subsidies want daar zitten altijd voorwaarden aan.

Maar let absoluut op die publiciteit, je moet het echt groot aanpakken!!!! Echt waar, niet amateuristisch maar groot, en daar gaat geld in zitten.

Wat hebben wij te bieden? We zijn rijke stinkerds, je zou technisch gezien veel kunnen stimuleren. Artistiek technisch. Dus bijvoorbeeld met keramiek, de techniek en daarmee Afrikaanse kunst maken. Hoe kan je met Afrikaanse middelen en gedachten een westerse kunst maken. Hoe kan je met Nederlandse technieken Afrikaanse kunst maken. Dus bijvoorbeeld patronen uit Afrika gebruiken in Nederlandse kunst. Dit betekent dus pure uitwisseling. Maar alleen tussen kunstenaars. Op die manier kan je wel kijken wat er uit komt.

3.3 Arno Duijvestein

E: Muziekbusiness in Haarlem?

A: In zijn algemeenheid heeft Haarlem nooit een grote bloeiende muziekbusiness gehad, want je hebt hier geen muziekopleiding zoals een conservatorium. Op klassiek gebied bestaat er wel een aardige traditie. Dat heeft te maken met het Concertgebouworkest en het NPO, dat hier zijn basis had. Het NPO is opgegaan in het Holland Symfonia, dat wel zijn basis in Haarlem krijgt, wie weet levert dat in de toekomst nog wat op.

Er is een tijdje een soort van jazzscène geweest rond de Haarlemse jazzclub, maar die bestaat al 10 jaar niet meer. De mensen gaan nu naar Amsterdam of Alkmaar voor jazz omdat die ook een muziekopleiding hebben.

Wat eigenlijk het meest bloeiend is, is dan de pop. Dat speelt zich voor een belangrijk deel af in het patronaat en een beetje in de cafés. Maar dit laatste is ook heel erg achteruit gegaan, wat vooral heeft te maken met strengere milieuwetgeving.

Van het patronaat vroeg ik mij af of het wel een lokale functie zou houden, omdat het een duur groot pand is. Maar je ziet dat veel bands er gebruik van maken voor presentaties van cd's en dvd's. Het patronaat krijgt steeds meer een functie voor lokale popbands, je ziet dat steeds meer bandjes uit Haarlem landelijk beginnen door te breken.

Qua festivals heb je de Bevrijdingspop. De winnaar van de Robert Acda-award speelt als opener op dit festival. Daar is ook een kleiner podium zoals op de Dreef vooral voor lokale bands.

Verder heb je het Haarlemmerhoutfestival. Dit heeft een functie voor migrantenorganisaties, die zich daar kunnen presenteren met muziek, zang en dans. Op de professionele podia vind je vooral internationale acts.

Dan heb je Haarlem-jazzstad, waar voor een deel lokale groepen spelen.

Verder is de Egelantier, dat een belangrijke functie heeft in Haarlem. Daarbinnen vind je oa muziekopleidingen, en veel culturele organisaties hebben daar hun kantoor.

E: Hoe zit het met bandjes in Haarlem?

A: Dat zijn er best wel veel. Een belangrijke functie heeft daarin Decibel, dat is een oefenruimte-verhuur. Door de week repeteren daar zo'n 40 tot 50 groepen.

Je hebt daar echte beginner groepen en groepen die al heel ver zijn. Die ontmoeten elkaar daar dan, dus in die zin heeft het ook nog een functie.

E: En de muziekschool in de Egelantier is de enige plaats waar mensen een muziekopleiding kunnen krijgen?

A: Je hebt ook nog het Muzehuis. Dat is een particuliere muziekschool. Verder zijn er nog vele particuliere docenten die les geven aan huis.

E: Hoe is Haarlems publiek?

A: Aan de ene kant best lastig publek is voor nieuwe dingen. Bijv studio Grasland zijn moderne dingen, daar is wel publiek voor maar gemiddeld 30 mensen voor een optreden. Concertgebouw had bijv gratis moderne serie door VPRO opgenomen en zelfs daar maar 20 mensen.

Aan de andere kant, als het een braderie niveau heeft gehaald zoals Haarlemse jazzstad. Daar komt iedereen op af. Dan moet je er geweest zijn. Dan kan je er alles neerzetten.

E: Hoe kom je daar?

A: Ik denk dat dat werkt als de horeca zich ermee gaat bemoeien. Moet de stempel dragen van locale horeca. Dat maakt het aantrekkelijk. Maar dat geldt alleen voor muziek. Peter Bruijn heeft een boek geschreven over de geschiedenis van de Haarlemse muziek. Hij is sleutelfiguur. Het festival fenomeen slaat gewoon goed aan. Maar juist een beetje op het braderie niveau, niet de grote massa.

E: Zie je veranderingen in de muziekcène in Haarlem?

A: Nee amper. Het is alleen wat moeilijker geworden door milieuwetgeving. En vooral de pop hoek is groot. Er zou een grotere doelgroep zijn voor urban, maar dat wordt in Haarlem niet bediend zoals r&b en hiphop. Mamusha uit Amsterdam heeft het geprobeerd in Haarlem maar lukt niet. Probeerden het in Patronaat maar dat is meer blank rockpubliek. Met Haarlemmerhoutfestival willen we wel wat proberen in die richting. Afwachten hoe dat gaat. Want het is wel interessant vooral voor een wereldmuziek festival.

E: Zie jij iets voor je met Afrikaanse muziek?

A: Vooral dan in Patronaat. Er is wel animo voor.

E: En in het kader van een uitwisseling?

A: Wat leuk zou zijn is, workshops en voor scholen enz en dan toeleven naar een festival. Zo'n formule is leuk denk ik. We gaan volgend jaar een vmbo project doen waar je op aan zou kunnen sluiten. Je kan informatief/inhoudelijk werken en ook artistiek voorstelling. Dan haal je dus hun kracht hierheen. Maar het bekostigen kan niet vanuit optredens in Haarlem. Dan moet je nationaal gaan. Dan moet je op zoek naar een boekingskantoor. Maar de andere kant op kan je ook groepen daarheen sturen die hetzelfde werken. Er zullen genoeg groepen geïnteresseerd zijn. Maar let wel op het geld. Ze moeten betaald worden. Vrijwillig meewerken is lastig, vooral in tijdsinvestering. Dat moet je projectgewijs benaderen. Het wordt zinvol als je het intensief kan doen, maar daar moet wel wat tegenover staan. Als je zorgt dat ze er verder geen kosten aan maken, dat scheelt al. Maar alsnog hebben ze dan ook geen inkomsten.

E: Moeilijk is dat de Afrikaanse muziek zelden op zich staat, vaak geïntegreerd in dans en theater.

A: Productioneel/professioneel kan er in bijdragen.

E: Is er concurrentie?

A: Ja er zijn een aantal, dat Afrikaanse muziek op de markt brengen. 5 a 6 kantoren die zich daar landelijk mee bezig houden. Dat moet je dan ook met je groep doen. Naar veel podia, het land in.

E: Promotieele middelen bij het Haarlemmerhoutfestival?

A: Alles. Persberichten landelijk, week, maand, dag, lokale en provinciale tv, postercampagne (A0 affiches) van Beverwijk tot Hillegom, van Amsterdam tot Zaandam.

E: Je ziet wel samenwerkingsmogelijkheden met groepen uit Haarlem?

A: Er zijn denk ik wel groepen daarin geïnteresseerd, maar hoeveel tijd kunnen ze daarin investeren en kan dat betaald worden?

3.4 Roni Klinkhamer

E: Kan je me iets vertellen over het aanbod in Haarlem op het gebied van Beeldende Kunst?

R: Vroeger was het wat eenvoudiger om je te oriënteren. Nu is het wat meer versplinterd. De kunstwereld is erg veranderd. De galeries storten zich steeds meer op pure verkoop. Geld verdienen is op de eerste plaats komen te staan. Er wordt steeds meer van kunstenaars verwacht, die hoe langer hoe meer als culturele ondernemingen worden gezien. Je ziet het ook bij musea. Uit geldgebrek gaan die zich steeds meer specialiseren. Grote musea denken: wat je van ver haalt is lekker. Er is steeds minder aandacht voor lokale kunstenaars. Ook in de politiek gaat er steeds minder aandacht uit naar kunst. Als tegenreactie zie je dat steeds meer kunstenaars ondergronds gaan. Daar kunnen zij zich weer geheel wijden aan datgene wat voor hen belangrijk is.

E: Hoeveel kunstenaars zijn er ongeveer in Haarlem?

R: Vandaag de dag zijn het er veel minder dan in de hoogtijdagen. Officieus telde Haarlem zo'n 450 beeldende kunstenaars. Nu zijn het er officieel ongeveer 150.

E: Hoe zit dat met de Haarlemse bevolking. Gaan ze veel naar galeries of musea?

R: Ook dat is minder dan vroeger. Er wordt steeds minder geld uitgegeven aan beeldende kunst; ook door verzamelaars. Het is voor kunstenaars moeilijk om niet bitter te worden. Ze krijgen veel minder geld. Vanuit de gemeente wordt er gehamerd op "cultureel ondernemerschap". De kunstenaar is een zakenmannetje geworden. Voor jonge kunstenaars is het heel moeilijk om nu te beginnen. De Nederlandse bevolking is ook steeds minder enthousiast. Ik denk dat als je ze zou vragen of kunst/cultuur beter van de beleidsnota geschrapt kan worden omdat het zoveel geld kost, dat 80% het daar mee eens zou zijn.

E: Vind je die tendens in Haarlem ook echt terug?

R: Ja en nee, van het beleid en de zakelijke benadering wel. Er gebeurt weinig spannends. Aan de andere kant wordt de Nieuwe Vide wel gehonoreerd door gemeente en dat valt me weer mee. Ik mis in Haarlem wat er vroeger bij de Gemeente Aankopen in de Vleeshal werd gedaan. Dat was een soort platform dat 1x per jaar plaatsvond, waarbij je kon zien waar de kunstenaars van toen mee bezig waren. De Kunstlijn gaat weer te veel over verkopen. Nu weet men niet meer waar collega's mee bezig zijn. Bij kunstlijn sta je de hele tijd in je eigen ruimte en je kan niet zien wat andere doen.

E: Vind je Haarlem een culturele stad?

R: Ja, dat is het altijd al geweest. Er hebben door de eeuwen heen veel schilders, schrijvers en componisten gewoond. Het is de culturele stad van Nederland. Haar grote makken is dat men probeert op te boksen tegen Amsterdam. Maar Haarlem hoeft niet beter te zijn. Ze moet haar eigen ding doen. Niet middelmatig worden. Ze moet het niet om geld laten draaien en niet om de algemeen geldende smaak. Kunst is niet voor het grote publiek.

E: Vind je de bevolking van Haarlem cultureel ingesteld?

R: Bestuurlijk is Haarlem best wel cultureel ingesteld. Culturele zaken doet zijn best. Maar er zijn beduidend minder "potjes" dan vroeger.

E: De Haarlemmer lijkt moeilijk wat betreft kunst, klopt dat?

R: Dat is inderdaad zo. Haarlem is het moeilijkste publiek wat er is. Er wordt vaak gezegd: probeer het maar in Haarlem. Als het daar lukt, lukt het overal.

E: Weet je of er veel internationale beeldende kunstenaars in Haarlem zitten?

R: Ze zijn er wel, maar ik weet niet hoeveel. Bij de Nieuwe Vide kan je er wel een aantal vinden.

E: Denk je dat Afrikaanse kunst aan zou slaan in Haarlem?

R: Ja, zeker door de stedenband die er is met Mutare. Die leeft volgens mij bij veel Haarlemmers. Ik zou het ook leuk vinden. Dan wordt de Kunstlijn mondiaal. Dan wordt het veel interessanter. Het zou goed zijn voor de Kunstlijn en ook voor de Haarlemse kunstenaars. Samenwerking, inspiratie; wat lucht in het duffe bestaan.

E: Moet de Stedenband zich op de Kunstlijn richten, denk je?

R: Ja zeker, maar ook uitwisseling met de kunstenaars van de Vishal. Die ruimte is super. Mits de kwaliteit goed is, zullen ze zeggen. Ze zullen met dezelfde ballotage te maken krijgen als de Haarlemse kunstenaars.

Ga ook eens praten met Fons Geerling, Galerie 23, die is zeker geïnteresseerd en heeft veel ervaring. En Hou het contact vast met Aard van der Kauw, van het Haarlems Dagblad. Bij hem kan je proberen te regelen dat de uitwisseling in de Kunstlijn-katern komt met een groot artikel. En probeer Joke Breemouer erbij te betrekken. Zij is ook erg enthousiast. En je moet veel doen aan pr.

E: Zou je tv en radio inschakelen?

R: Zeker! Je moet het groots aanpakken. Maak een selectie van veel verschillende kranten. Uiteraard het Haarlems Dagblad en regionale tv. Wees verder selectief. Benader Vrij Nederland, VPRO en alternatieve richtingen. Misschien kan je gebruik maken van de mailingbestanden van de Nieuwe Vide. Je moet de mensen meerdere keren informeren. Anders zijn ze het vergeten tegen de tijd dat er iets is.

Als geldschietter zou je misschien Vistex in Helmond kunnen benaderen. Zij verkopen stoffen die ontworpen worden door Afrikanen. Zij verdienen veel geld aan Afrikanen, maar wat doen ze terug? Wellicht kan je ze daarvoor strikken. Ga lobbyen bij de zakenwereld. Bijvoorbeeld bij de Rabobank. Die zijn daar vaak wel voor in. Met dat geld zou je onder andere een vaste coördinator kunnen betalen. Dat zou meer zekerheid en continuïteit geven dan ieder half jaar een andere stagiair.

E: Wat zou je willen weten over de kunstenaars in Mutare?

R: Hoe meer hoe beter. Zijn ze bijvoorbeeld nog steeds bezig met die blikjes? Je zou niet alleen moeten letten op de stenen beeldjes waar ze om bekend staan. Kijk naar nieuwe dingen. Wat doen ze bijvoorbeeld op het gebied van politiek, taal of graffiti?

E: Wat zou je vinden van een Mutare-week of weekend?

R: Heel leuk! Je zou dan bijvoorbeeld ook objecten in winkels en restaurants kunnen tonen. Of een speurtocht voor kinderen organiseren met een prijsvraag. Dat zou een leuk extraatje zijn. Een samenwerking tussen alle disciplines.

E: Dat zal wel veel voorbereidingstijd vergen...

R: Zeker. Voor mijn afrikaproject had ik 1 jaar voorbereidingstijd. En die had ik ook echt wel nodig. Als je met alle disciplines wil gaan werken heb je echt wel 2 jaar nodig.

E: Moet de Stedenband ook meer bekendheid krijgen?

R: Zeker. Haarlemmers moeten zich verantwoordelijk gaan voelen. Anders vinden ze het zonde van het geld dat in de Stedenband wordt gestoken. Het moet vanzelfsprekend worden. Je moet dingen claimen. Bijvoorbeeld dat het Haarlems dagblad erover schrijft. Misschien kan de Stedenband het thema worden van de nieuwe Beeldtentoonstelling.

Daarvoor worden 1x per jaar kunstwerken gemaakt naar eenzelfde thema.

Of je kan een catwalk maken van de Vishal naar het stadhuis. Een modeshow met Afrikaanse kleding, of ontwerpen van Nederlandse afkomst geïnspireerd door Afrika. Met sponsoring van Vistex. Dat zou te gek zijn.

E: En wat heeft die uitwisseling met Mutare Haarlem te bieden?

R: Het is mondiaal; over de grens. Het heeft iets weg van een Culturele Broedplaats. De grenzen vervagen; ook tussen kunstvormen.

3.5 Aart van de Kuijl

E: *Kan je wat vertellen over het aanbod van beeldende kunst in Haarlem in het algemeen?*

A: Er zijn een paar grote musea: Teylers, Frans Hals/ de Hallen, de laatste 2 brengen allebei oude kunst en actuele kunst hier aan de Grote Markt. Hallen hebben een specialisatie in fotografie, maar dat laten ze weer los.

Teylers heeft een prenten- en tekeningencollectie. Ook moderne maar heel veel oude kunst, bv Italiaanse.

In fotografie heb je Spaarnestad-fotoarchief en de nieuwe Gallery. Dit staat nog in de kinderschoenen maar ziet er veelbelovend uit. Het heeft een enorm archief aan oude fotografie. In feite is er in Haarlem heel wat.

Vishal heeft geen eigen collectie. Dus is vrij wendbaar. Proberen zo breed mogelijk kunstdisciplines te laten zien maar ook koppelingen naar andere disciplines zoals mode, dans muziek. Wat dat betreft bij de Vishal proberen wij onze in programmering iets extra's te laten zien. Er zijn 350 kunstenaars in Haarlem. We willen niet alleen eng Haarlems bezig zijn maar ook te koppelen aan andere kunstenaars buiten Haarlem. Ook aansluiten bij de hallen, de Vlees- en Verwey-hal.

Naast de Vishal is er ook een Nieuwe Vide. Dit is een kunstenaarsinitiatief. Is in programmering onderzoekender, experimenteel.

Als Vishal willen we af en toe het experiment opzoeken maar ook de gevestigde kunstenaars laten zien uit Haarlem en omstreken. Juist naar het publiek toe laten zien dat er hart is voor Haarlem maar ook de blik buiten Haarlem richten. Niet blind staren op Haarlem.

E: *Is de Vishal uniek in het aantrekken van kunstenaars van buiten Haarlem?*

A: Nee, dat zie je ook bij Nieuwe Vide. De Hallen is nationaal en internationaal in het verzamelen van fotografie.

E: *Wat vind je van het Haarlems publiek. Is Haarlem een culturele stad? Zijn Haarlemmers moeilijk?*

A: Ja. De Vishal 40.000 bezoekers per jaar, de Hallen 30.000. De Nieuwe Vide minder. Vishal probeert toegankelijk te zijn. Op 150.000 inwoners is dat erg veel.

E: *Merk je verschillen in aantallen publiek als je bijv meer experimenteel gaat?*

A: Ik heb lang bij De Meerse in Hoofddorp gewerkt, dit is een galerie en schouwburg, waar bij ik toegankelijk en experimenteel probeerde te programmeren.

Dat doe ik om zo'n breed mogelijk publiek te trekken. Als je ze eenmaal binnen hebt, dan kan je proberen om daarna experimenteel te gaan. Dat houd ik nadrukkelijk in de gaten.

E: *Ben je bewust met doelgroepen bezig?*

A: Ja absoluut bijv met de tentoonstelling rond de Zilveren Camera. Dit is een zusje van World Press-photo. In het kader hiervan heb ik Rosa Verhoeve binnen gehaald, zij is fotograaf. Geen journalistieke fotografie, maar fotografie met beeldende kunst invalshoek. Zij heeft ook Ethiopische circus en dansgroepen gevolgd. Hiermee kon ik tegelijkertijd meerdere groepen bedienen.

E: *Spreekt Afrika aan?*

A: Ja 4000 bezoekers

E: *Dus jij ziet er wel brood in?*

A: Ja in principe juich ik het toe, heel erg. Maar het moet niet commercieel ingesteld zijn. De Vishal wil geen galerie zijn. Geen commerciële galerie.

E: *Dus er moet artistieke kwaliteit zijn?*

A: Ja dit doen we met ballotagecommissie waar ik voorzitter van ben.

E: *Is er iets wat mist in Haarlem op gebied van beeldende kunst?*

A: Heb ooit met project Heimwee mee gedaan, deze bestond uit grote projecties op gebouwen. Lichtinstallaties. Haarlem ontbeert kunst op locatie. Water om Haarlem benutten en mooie gebouwen. Nu moet je museum in om kunst te bekijken en dan is het gewoon in de stad en kan je rondlopen. Meer kunst op straat is wel belangrijk. Dat ontbreekt.

E: *Ik ben op zoek naar waar we op zouden kunnen aansluiten. Binnen alle disciplines. Waar staat de Haarlemse bevolking voor open? Is dat inderdaad voor culturele festivals zoals uit onderzoek blijkt?*

A: Er is zo veel in Haarlem. Haarlem jazzstad. Haarlem Culinaire. De Stad als podium. Kwartiermakerfestival. Kunstlijn. Dus een groot aantal festivals. Als stedenband moet je aansluiten bij dat soort festivals. Met beeldende kunst. Want dan heb je al publieksbereik. Bijvoorbeeld Good Food dat aansloot op Haarlem-culinaire.

Vind ik erg belangrijk: kijk wat is er!! Wat bestaat er al aan infrastructuur? Ook in Mutare, en hoe kan je daarop aansluiten? Mensen komen toch al. Wat je als stedenband doet is extra. Ook subsidiegevers vinden het belangrijk dat je aansluit bij grotere manifestaties.

E: *Ik denk ook dat we het iets groter moeten trekken.*

A: Ik kan me van Mutare geen beeld vormen. Wel een actie gehad voor Mutare, maar geen idee wat daar is. Wat me leuk lijkt is koppeling tussen Nederlandse en Mutarese kunstenaars op locatie. Om samen te werken. Bijvoorbeeld de ophaalbrug, is prachtig, is lef.

Ik zou best als curator een tentoonstelling willen maken daar. Breng het dichterbij. Breng ze van het idee af dat ze naar een museum moeten. (een white-box). Waar je geacht wordt stil en geconcentreerd te zijn. Juist kunst buiten is heerlijk. Lekker jezelf zijn. Is niet dwingend. Bijvoorbeeld Damaststraat vind ik hartstikke goed.

Ik zou het enig vinden om in de Vishal een tentoonstelling te maken in het kader van de stedenband cultuur. Die tentoonstelling zou je juist weer als start kunnen gebruiken voor een tentoonstelling in Mutare, een buitententoonstelling. Ook belangrijk is ook in de vorm van workshops. Je moet ze leren om binnen dit concept te werken. Ik denk dat Mutarezen nog het traditionele idee hebben van gewoon exposeren in een museum.

E: *Moet je voor de Vishal 2 jaar vooruit plannen?*

A; Nee valt mee. Wij nodigen kunstenaars uit voor een voorstel voor een tentoonstelling. Is wel heel chaotisch. Kort van te voren plannen. Je moet flexibel zijn als Vishal. Hiervoor veel allochtonen binnen gekregen. Echt ander publiek. Hoofddoekjes en vrouwenbewegingen. Heel bijzonder. Heb ik goed over nagedacht hoe ik hen binnen kon krijgen. Maar artistiek inhoudelijk was het geen topniveau. Dus we verschillen echt per tentoonstelling.

E: Het normale publiek is blanke elite?

A: Ja altijd blank maar elite valt mee. Het is gratis natuurlijk. Haarlemmers piepen vaak even binnen.

E: Worden jullie gesubsidieerd?

A: Ja vroeger door het rijk en gemeente. Maar nu is het rijk komen te vervallen in het kader van grote-steden beleid. Helpt hierdoor subsidie kwijt. Dus nu van gemeente Haarlem exploitatiebudget, maar de helft is aan huur kwijt. Al die tentoonstellingen vergt ook het nodige geld. Blijft niet zo veel over. Nu ook subsidie van provincie Noord-Holland. We verwachten dat binnenkort kunstenaars zelf hun expositie bekostigen. Vishal faciliteert. Publiciteit, uitnodiging, opening, ondersteuning bij maken van expositie. En laatste 2 jaar moeten ze zelf transport enz betalen. Als er al meer subsidie is dan gaat het direct naar kunstenaar.

Ik doe dit ook vrijwillig. Ik ben bestuurslid, ik ben freelancer kunsthistoricus, redacteur kunsttijdschrift. Voor Vishal doe ik publiciteit, pr, draaiboeken, uitnodigingen, enz. moet zo professioneel mogelijk.

E: Wat doen jullie aan publiciteit?

A: Persbericht met foto's 1 of 2 maal naar landelijke en Haarlemse pers (ook huis aan huis), uitnodiging naar groot adressenbestand, website, bulletin vismail, bijvoorbeeld ook interviews radio en tv. Bijv Kunststof van NPS en Dolce Vita KRO. Hier moet je veel moeite voor doen. Na persbericht nabellen enz. 9 van de tien keer vang je bot.

E: Maak je een selectie?

A: Is iets wat je opbouwt met contactpersonen. Geen voorkeuren. Zoveel mogelijk proberen. Free publicity.

E: En het Hoofdkantoor?

A: Ja er zijn veel verschillende ateliers, net als Nieuwe Vide. Maar wordt niet geëxposeerd. Is heel verschillend in niveau en disciplines. En let op KZOD. Is kunstenaarsvereniging. Ik hou niet van hokjes plaatsen. Iedereen is geschikt.

E: Haarlemmers zijn trots op dingen die gebeuren, die nationaal bekend zijn. Klopt dat?

A: Ja zo werkt het wel. Je hebt vreemde ogen nodig om iets te waarderen. Maar Haarlem is niet per definitie moeilijk. Maar je hebt geen gemiddelde Haarlemmer. Er zijn zoveel Amsterdammers en allochtonen. Die houten Haarlemmer bestaat niet echt meer vind ik. Ik zie het graag wat groter. Niet zo Haarlem minded. Wil gewoon dat in de Vishal Haarlemmers en kunstenaars van daar buiten aan bod komen. Want je moet niet navelstaren, bereik je niks mee.

E: Zijn er veel veranderingen in culturele sector geweest in Haarlem?

A: Ja de grote podia zijn natuurlijk gekomen. Je ziet over de hele lijn professionalisering. En grotere landelijke bekendheid.

E: Qua programmering?

A: De toneelschuur is heel landelijk gericht de laatste jaren. Grote markt is kloppend hart van cultureel Haarlem.

E: Hoe kijk jij tegen samenwerking aan?

A: Ik kan geen tentoonstellingen uitdelen. Er zit een expositiecommissie tussen. Democratisch proces. Maar Vishal kan als platform dienen, mits er kwaliteit zit. Geen Tengenenge-kunst inwisselbare commerciële kunst. Ik zou heel graag jonge kunstenaars uit Zimbabwe willen tonen.

E: De belangrijke zaak is geld verdienen, voor Zimbabwaanse kunstenaars.

A: Ik wil nadrukkelijk geen commerciële kunst. Maar ik vind stedenband een hele mooie aanleiding om iets te doen. Maar er is een kwalitatieve toets.

E: Combineer je fotografie en beeldende kunst?

A: Ja absoluut. Bijvoorbeeld bij Good Food. Zwagermakersmuseum. ABC architectuurcentrum, maar daar is ook veel beeldende kunst te zien. Zij maken koppeling tussen fotografie, beeldende kunst en architectuur.

E: Je hebt een opening? Plak je daar ook meer aan vast? Lezingen, workshops?

A: Ja absoluut. We maken interview op tv-scherm. Soms geven kunstenaars lezingen, soms rondleidingen. Je moet toch een beetje je best doen voor toegankelijkheid. Je bent er niet alleen met vrije toegang.

E: Weet je of er al veel aanbod is van Afrikaanse kunst?

A: Nee ik denk dat stedenband de enige is. Het is sporadisch. Ik heb hart voor multiculturele Haarlemmer. Ook omdat ik in de Sams zit. Maar ik heb nog nooit echt Afrikaanse dingen gezien. Misschien in de toneelschuur.

A: Ik zou het niet goed vinden als je puur om de stedenband een uitwisseling doet. Je moet naar de kwaliteit kijken. Nogmaals die koppeling tussen kunstenaars.

A: Als stad zou je een Afrikaans festival kunnen neerzetten. Of juist vanuit de stedenband een Mutare-festival. Waar je alle instellingen bij betreft. Je moet proberen die ingang te benutten. Maar probeer in het kader van ontwikkelingssamenwerking eerst daar de infrastructuur op te bouwen. Niet gelijk al hierheen halen.

A: Breng infrastructuur in kaart en de kwaliteit hiervan en wat wij daar heen kunnen brengen. Iets van jezelf brengen en koppelen aan iets wat er al is, de expertise daar. Bijvoorbeeld ook al de ophaalbrug.

Maak kennis met Mutare!! Via weblog en krant.

3.6 Elisabeth Lodewijk

E: Is het mogelijk dat cultuur en onderwijs samenwerken in de uitwisseling?

L: Hangt van heel veel factoren af. Het is heel moeilijk om nu in Mutare bezig te zijn met andere dingen dan overleven. Maar er zijn altijd mensen die wel met cultuur/onderwijs bezig willen zijn.

E: Is er binnen het onderwijsprogramma ook ruimte om via het netwerk van onderwijsinstellingen iets aan cultuur te doen?

L: Ik denk dat het best mogelijk is, maar wel zorgen dat het goede kwaliteit is. Dan ik best scholen daarvoor interesseren. We hebben vooral contacten met basisscholen, ik wil dat wel uitbreiden naar scholen voor voortgezet onderwijs.

E: Wat is de doelstelling van het onderwijsproject?

L: Mensen in Mutare er van bewust maken dat hun leven meer kan zijn dan de problemen waarmee zij nu dagelijks te maken hebben. We maken de kinderen er van bewust dat hun leven lijkt op dat van kinderen in Nederland, alleen 'het ziet er anders uit'. Het onderwijs wordt gebruikt om te nuanceren datgene wat er altijd is, zoals honger, oorlog e.d. Ik hoop dat kinderen in Nederland wat dieper leren kijken, ook bijv. de PABO in Nederland. Enthousiasme kan worden gewekt, maar je moet het voortdurend levend houden. Aansluiten bij onderwijspraktijk.

E: In hoeverre is kunst en cultuur daarin verweven?

L: Dat hoort bij elkaar. In groep 8 doen wij het thema cultuur in "Een reis naar Mutare" Cultuur is niet alleen maar kunst, maar ook dat waar je in leeft, de tradities. Het leukste is als kunst heel dicht bij de mensen staat. Bijv. verhalen vertellen is een deel van de Afrikaanse cultuur.

E: Denk je bij Stedenband aan kleinschalige projecten of grootschalige?

L: Nooit groter dan je zelf kunt behappen.

E: Heb je binnen de onderwijsinstellingen veel draagvlak gecreëerd?

L: Ik heb een goede pers gehad. Ik heb daardoor een ingang maar meer ook niet. Ik heb er altijd naar gestreefd om uit te gaan van wat het onderwijs wil en dat wordt wel gewaardeerd.

E: Mis je iets binnen de Stedenband?

L: Veel dingen blijven voor mij vaag, omdat het zo groot is. Er zijn zoveel projecten. Ik verhef mijn stem als er dingen gebeuren die mij tegenstaan.

E: Mijn onderzoek voor de werkgroep cultuur is in dat opzicht belangrijk?

L: Ik zoek net als jij naar projecten die voor beide zijden betekenis hebben, zowel in Mutare als in Haarlem. De zorg voor de dagelijkse behoeften lijkt nu in Mutare de boventoon te voeren. Ze zitten daar nu echt niet te wachten op zo'n onderwijsproject. Onder deze omstandigheden kun je misschien niet de meest bijzondere dingen doen. Ik realiseer me nu dat ik nooit direct contact heb gehad met het onderwijs in Mutare, als loopt via Kees. Je moet kijken of je een leuke Zimbabwaanse contactpersoon kunt vinden.

3.7 Javier Lopez Pinon

E: Trends ontwikkelingen in culturele sector Haarlem?

J: Eerst definiëren wat je doel is. Is het een publiek creëren, of draagvlak creëren om de stedenband te bewaren. Voor zover ik het kan overzien, is het typische Hollandse ding aan de gang van eilandjes. Je moet dus een goede strategie uitstippelen.

Stel dat je het hebt over draagvlak. Hoe kan je ervoor zorgen dat de culturele sector van Mutare getoond kan worden aan Haarlem? Zonder alleen maar mensen uit te nodigen om hier te spelen.

Is het een idee om met vrij veel tamtam de jaarlijkse Mutare dag in het leven te roepen. Is dat slim? Dat denk ik namelijk wel. Dan is het een idee om instellingen bij elkaar te roepen. Het festival model schijnt namelijk het meest aan te slaan. Zoiets moet je doen om bewustzijn wakker te maken.

E: Maar dan zit je nog met continuïteit? Vooral daar?

J: Je moet aan de ene kant in Haarlem gaan trekken omdat sponsors nadruk leggen op draagvlak. Dat moet je versterken in Haarlem, als dat lukt, dan wordt de continuïteit makkelijker. Pas als je draagvlak hebt, bewerkstellig je continuïteit.

Doe zo breed mogelijk. De podia, het patronaat, de vishal, lokale pers en nationale pers. Alles erbij inschakelen. De kwaliteit van lokale tv is erg goed. Daar kan je vast iemand voor vinden die een Mutare weekend voor je vast kan leggen.

E: Je zou de ambitie hoog leggen?

J: Ja absoluut!! Maar de vraag is of de vrijwilligersorganisatie dit kan dragen. Je moet een stabiele coördinator hebben. Maar die moet wel betaald worden. De vraag is of je dat bij de gemeente moet halen.

E: Zijn er financieringsmogelijkheden voor salarissen?

J: Nee dat betalen ze meestal niet. Probeer samenwerking te zoeken. Niza is goed. Hivos enz willen altijd boter bij de vis. Daar schrijf je wetenschappelijke studie als aanvraag. Zorg dat de stedenband het absoluut begroot. Stichting DOEN is goed financierder, maar niet voor salarissen. Prins Claus fonds kunnen de mensen uit Mutare zelf benaderen. Bij de stedenband vind ik overigens ook dat het doel moet zijn om over te dragen. Voor de continuïteit.

E: Wat verwacht je van mijn onderzoek?

1. hoe gepolitiseerd is het? Gaat het via partij politiek, aanstellingen op belangrijke functies enz.
2. de concrete omstandigheden waaronder projecten tot stand komen. gaat dat bv via buurten, hoe verplaatsen ze zich, kunnen ze op dagelijkse basis repeteren, krijgen ze betaald.
3. en een inventarisatie van wat er is
4. hoe de banden liggen tussen professioneel circuit en community theater? Komt er wat terug in Mutare?

Dat vind ik de belangrijkste vragen maar kijk bijvoorbeeld ook naar:

Check de internetcafés zijn die toegankelijk?

Kan je niet ergens een kantoortje creëren? Een soort cultureel centrum? Daar vind je absoluut een commerciële sponsor voor.

E: Weet jij of er in Haarlem al een internationale tendens is?

J: Ik kan er niks specifiek over zeggen. Er is niet veel internationaliteit. Een aantal specifieke projecten.

E: Welke organisaties zijn belangrijk behalve diegene die ik al benader?

J: Ik denk dat als je Louis al gesproken hebt, dan ben je er al wel. Ik zit in de commissie actieplan cultuurbereik. Dus daar zou wat kunnen borrelen, want Louis gaat daar over.

E: Wat is de link tussen cultuurnota en actieplan cultuurbereik?

J: Cultuurnota bepaalt beleid en actieplan is praktische uitwerking.

De criteria voor de besteding van de gelden binnen het actieplan, komen uit de cultuurnota. Actieplan beoordeelt de aanvragen.

E: Zie jij kansen voor stedenband?

J: Ja absoluut juist omdat er nadruk wordt gelegd op internationaliteit. Maar ook professionaliteit en kwaliteit, reële begroting enz. Maar het budget is natuurlijk vrij beperkt.

E: Wat heeft een uitwisseling te bieden voor Haarlem?

J: Allergrootste zwakte is vrijwilligers basis, daardoor zijn de projecten timide. Mag best wat stellerder zijn allemaal. Gevaar van stedenband is hobbyisme. Is niks mee overigens. Maar ik zou ambitieuzer zijn. Meer professionaliteit. Dat zijn valkuilen.

Misschien kan je op verschillende sporen tegelijkertijd uitzetten.

Bv. Kantoor ingericht door gemeente met beeldende kunstenaar uit Mutare.

Tegelijkertijd presentaties op scholen van bv Xplore.

Dit in het kader van zon festival. Maak een klapper en bouw dan verder op continuïteit.

Het is een lastige vraag om te zeggen wat het te bieden heeft. Maar kijk bv naar de Italië-week. Heb ik me hevig tegen verzet. Was laagdrempelig festival, was ook leuk voor horeca.

Dat willen ze wel, zonder te vragen wat het te bieden heeft. Dus maak een week een Mutare week, dat slaat aan. Straatgroepen, djembe enz. Juist door de stedenband.

E: Maar streef je dan niet voorbij aan doelen van stedenband?

J: Ja vind ik ook. Als je doelstelling is dat je door opzetten van dingen daar, je eigen perceptie van je vak verfrist. Maar stedenband is natuurlijk veel meer dan cultuur. Maar ik denk dat goed gaat scoren: kunst als ontwikkelingswerk. Ik voorspel het een grote toekomst.

Waarom doen we dat zelf niet? Waarom gebruiken we interculturaliteit niet ook als een manier van ontwikkeling voor ons?

Men reageerde overigens heel positief over jouw aanvraag bij cultuurstimuleringsfonds. Maar ze vonden het ook te timide. Dus ik heb gezegd dat het een begin was. Daarom goedgekeurd. Dat moet de stedenband ook beseffen. Ik vind dat je gelijk het hol van de leeuw moet instappen, dwz dat je gelijk moet beginnen over professionalisering van stedenband in je onderzoek. In Haarlem van die stagiaires af en in Mutare 1 persoon erbij voor cultuur.

3.8 Haya Maëlla

E: Uitleg onderzoek

E: Kan je wat vertellen over het aanbod van dans in Haarlem?

H: Professioneel niks. Geen dansgezelschap. Enigszins professioneel is een voorstelling met dansdocenten. Op amateur gebied heel veel. Maar kenmerkend is dat veel dansscholen nogal afgebakend zijn met kleine specialisaties. En een aantal, dat dans aanbieden. Ongeveer 7 a 8 dansscholen in nabije regio. Maar geen geschoolde leraren.

Ons danshuis heeft gesloten gevoel willen doorbreken. Nu gesprekken met muziekschool, CKV rondje. Maar dat doen niet veel scholen. Dat betekent dat er naar buiten toe niet veel komt. Eind voorstellingen van scholen vaak alleen voor achterban bedoeld. Wel een enthousiaste publieksgroep. Het Haarlemse publiek krijgt er niet veel van mee. Al helemaal niet nu Haarlems Dagblad gestopt is recensies hierover te schrijven. Het is niet voor breed publiek bedoeld. Met danswerkplaatsvoorstellingen probeer ik dat te doorbreken. Haarlem is niet ingesteld op eigen dansgroep. Op zich wel aardig aanbod van buiten af. Vooral in de Toneelschuur. Er zijn nauwelijks geschikte podia. Want de Schouwburg is nu dicht.

E: Is er veel animo voor?

Nauwelijks. Vast publiek. Dans is altijd moeilijk, musicals bijvoorbeeld zijn veel populairder. Maar op amateur-gebied is dans juist immens populair. Dansscholen, hip hop, salsa alles popt uit de grond. Mensen vinden het beoefenen erg leuk. Veel meer amateurs dan in andere kunstdisciplines.

E: Hoe zou dat komen?

H: Ik denk dat voorstellingen vaak heel artistiek zijn en dat is best een lastig medium. Terwijl in beoefening het ook gaat om laagdrempelige dans.

In Haarlem geen klassiekers, geen nationaal ballet enz. Nederlands dans theater hebben we geen theater voor.

Ik denk dat het ook cultuur bepaald is. Als je ervan uitgaat dat christelijke religie alle kunstdisciplines omvatte behalve dans. Was zondig. Te lijfelijk. Maar toch vinden mensen het heerlijk om te doen, die primaire levensenergie.

E: Denk je dat er meer animo zal zijn als dans geïntegreerd wordt met ander disciplines?

H: Ja dat denk ik wel. Kijk naar musicals. Veel entertainment. Maar dat is wel show gebeuren. Geen diepgang is artistieke ontwikkeling.

E: Vanuit onderzoek blijkt dat Haarlemmer dans niet prefereert?

Dans is landelijk gewoon niet populair. Terwijl het wel een dansland is. Nederlandse choreografen reizen de hele wereld over. Ons Nationaal Ballet is wereldwijd bekend. Hoog aangeschreven. Maar we zijn bijvoorbeeld onze volksdans kwijt. Terwijl die in vele andere landen tot het culturele erfgoed behoort. Nu schoorvoetend komt de dans een beetje terug.

E: Is er veel Afrikaanse dans aanbod?

H: Nee alleen bij Kreater is een Hollandse vrouw die Afrikaanse workshops geeft.

E: Als je aan uitwisseling denkt, hoe zie je dat voor je?

H: Ik zou heel graag artistiek bezig zijn. Dus ook in Mutare. Samenwerken, samen wat maken. Wat je dan ook in Nederland kan opvoeren. Maar daar is publiek moeilijk voor te vinden. Maar workshops zijn ook een goed medium. Korte krachtige series workshops. Belangrijke doelgroep is jongeren, middelbare scholieren. Volwassenen is al moeilijker. Hoe benader je die georganiseerd? De scholen kan je goed benaderen. Ik zie absoluut mogelijkheden, maar goed georganiseerd en professioneel en groot. Het enige is dat er nauwelijks ruimte is om op te treden. Wij staan nu in Studio Grasland. 40 mensen in een zaal. Dat is voor uitwisseling niet geschikt. Maak koppelingen met bv Haarlemmerhoutfestival. Er gaan niet veel mensen uiteindelijk naar schouwburg en concertgebouw. Wel veel geld ingepompt maar naar verhouding geen grote doelgroep. Onze eigen ruimte is niet geschikt voor voorstellingen.

E: Dus de beste optie is scholen?

H: Nou beste niet maar wel een goede. Je bereikt er veel mee. Brede doelgroep.

E: welke publiciteit zoek jij?

H: gerichte mailing en een kaart die we in bibliotheken, kroegen enz neerleggen. Kranten aanspreken. Hopen dat ze het willen verslaan. Met een uitwisseling moet je misschien kijken of je ergens bij kan aansluiten zodat je samenwerkt en kan meeliften.

Wat mij leuk lijkt, is om de burgerij wakker te schudden met een Mutare week of zoiets. Pak het groots aan, neem ook de gemeente hierin mee. Zou hartstikke leuk zijn. Want Haarlem maakt er maar vrij weinig van mee. Van de hele stedenband.

E: Wat heeft Haarlem te bieden?

H: kennis en ervaring in hedendaagse stijlen. Daar zit veel potentieel in. En wij kunnen van hun traditionele dansen leren. En vooral van verschil in cultuur. Waarom dansen zij zo? Welk verhaal zit er achter? Wat is de functie van de dans? Om daarvan van elkaar te leren is erg interessant.

Wat ik ken van Afrikaanse dans, is dat het doel een verhaal is. Een persoonlijk verhaal via dans. Dat is absoluut niet zo in NL. Bij ons vaak focus op techniek en niet op gevoel en verhaal. Dit is zo interessant, de verschillen. Mar natuurlijk is er ook overlapping.

Laatst iemand gehoord die teleurgesteld was in het Zwanenmeer omdat het zo koud was. Af en toe missen wij hier bezieling. Dat kunnen we leren van Afrikanen.

E: Wanneer denk je dat een uitwisseling slaagt?

H: Bv grootmoeder thema. Het verbindt de mensen. Iedereen heeft een grootmoeder, dood of levend. Laat beide kanten hier over dansen. Zoek naar spanningsveld, naar persoonlijkheid. Binnen een thema dat aan beide kanten aanspreekt. Het 'verhaal' kan hierin een rol spelen. Niet te dik erbovenop hoe verschillend ze zijn, maar meer het spanningsveld opzoeken.

E: Kan je je voorstellen dat een dans maken zonder choreograaf lukt?

H: Nee. Dat levert oeverloze discussies op. Er moet een choreograaf zijn die de beslissingen maakt. Maar ik bv als choreograaf laat de dansers spelen en ik wil dat het voor hen klopt. Ik denk dat een choreograaf op artistiek gezien interessante dingen komt.

E: Is samenwerking tussen choreografen mogelijk?

H: ja absoluut

E: Bij de uitwisseling zouden we dus werken met amateurs uit Haarlem?

H: Waar ik nu mee werk is 50/50. Maar allemaal vanaf buiten Haarlem. Ik heb nog niet gewerkt met MBO dans. Wat ik er tot nu toe van gezien heb, kan ik nog geen oordeel vellen.

Nu pas eerste lichting die afstudeert. Binnen danswereld wordt daar met argusogen naar gekeken, hoe dit gaat uitpakken. Maar ik werk dus met amateurs en hbo mensen.

E: Wat wil jij graag weten van Mutare?

H: thematiek binnen dans. Wat kan wel en niet? Religieus gezien, politiek gezien. Maar verder is er gewoon een groep nodig die zich open stelt. Dan komt er vanzelf wat uit rollen. Ook al kan elk begin moeilijk zijn.

Ik zou graag willen weten in hoeverre er op een regelmatige basis gerepeteerd wordt, krijgen ze les, kennen ze een proces van een stuk maken en opvoeren? Het zou leuk zijn als er een vergelijkbare groep is die al een beetje ervaring heeft.

E: Hoe zie jij de continuïteit binnen het project?

H: Op dansgebied een productiegroep daar krijgen, als dat er al niet is. En dan jaarlijks samenwerken aan voorstellingen. Je hebt al ontwikkeling in samenwerken dan en dan artistiek ervaring opdoen.

E: Wat als de groepen nou echt alleen maar geïntegreerd zijn met theater en muziek?

H: In Nederland gelukkig ook al scheiding steeds minder, dus samen met theatermensen naar Mutare is ook een optie. Lijkt me prima. Scheidslijn voor mij heel dun. Multidisciplinair is hartstikke leuk.

H: Stel dat het puur alleen traditionele dans is waar niet aangekomen mag worden, zoek dan uit of er wel dingen uitgehaald mogen worden. Dan is een uitwisseling heel anders. Kijk ook hoe beweeglijk de theatergroepen zijn, houden die monologen op een stoel of is dat bijna bewegingstheater?

Opmerking: Zorg voor heel veel publiciteit!! Stedenband doet te weinig hieraan. Het is een Haarlems gebeuren dus laat het zien. Houd het niet alleen binnen dat wereldje...

En die Mutare week is erg leuk. Borduur voort op het Heimwee concept. Sleep iedereen erbij. En maak er misschien zelfs nog geld uit. Pomp er geen tonnen in, maar verzin originele dingen waarmee je geld verdient. Openbare veilingen, charitatieve voorstellingen enz. Publiek wil heus wel.. Het publiek heeft wel zin in leuke dingen, maar je moet het wel aan de man brengen en ook niet bescheiden.

3.9 Louis Pire nne

E: Uitleg onderzoek.

E: Wat doet u?

L: Ik ben hoofd van afdeling cultuur. Een duobaan. Ik doe de inhoudelijke en beleidsmatige kant en relaties met instellingen. Belangrijkste adviseur voor college op het gebied van cultuurpolitiek. Hier heb je de politiek, daar de instellingen. Wij zijn de mediator. Wij proberen ook te zorgen dat cultuurbeleid geen geïsoleerd gebied is. Bijvoorbeeld educatie en economie. En lijnen naar provinciale en landelijke beleid, naar OCW.

E: Kunt u wat vertellen over het kunstaanbod in Haarlem?

L: Haarlem heeft voor een provincie stad een breed aanbod. Heeft veel. Goede reputatie voor cultureel erfgoed en reputatie op gebied van hedendaags aanbod. Vooral door 4 professionele podia opnieuw neer te zetten. Mooie praktische gebouwen. Toneelschuur is het toppodium in Nederland. Een parel.

Patronaat is ook goede voorziening voor een kleine stad. Hoort bij sub top. Schouwburg gewoon standaard. Concertgebouw is zorgenkind. Animo is teruggelopen.

Haarlem ontzettende bandjesstad. En Decibel is daar een belangrijke factor in. Zij zouden echt een geweldige partner zijn.

In beeldende kunst heeft Haarlem goede voorzieningen en vrij veel kunstenaars (250). Frans Hals en hallen zijn van de gemeente. Vind ik super. Van nationaal belang. Hallen modern geprogrammeerd.

Vishal voor Haarlemse kunstenaars. Maar Haarlem heeft weinig spraakmakende kunstenaars. Ontwikkelingen staan beetje stil. Weinig jonge en aanstormende talenten. Het klimaat vind ik gezapig en introvert. Behalve Nieuwe Vide, een pareltje maar experimenteel.

Haarlem heeft belangrijke positie verloren in literatuur.

Fotografie is soort speerpunt. Fotoarchief ongekend grote collectie, maar ook zorgenkindje. Maar nu goede ontwikkelingen, bezig met nieuwe managementstructuur en expositieruimte. Maar naast Amsterdam kan het zich niet goed profileren. Daarnaast proberen veel steden fotostad te zijn, dus met Haarlem is moeilijk. Ik zie het nog niet groeien.

Tegenkant van culturele vrolijkheid is dat Haarlem te weinig prioriteit geeft aan cultuur.

Onder het gemiddelde aan bestedingen per inwoner. En al het geld is naar grote podia gegaan. Daar zit een fout. Pijnlijk dat nu de grote podia op wurgcontract staan. Financieel voor culturele sector moeilijk.

Haarlemse bevolking heeft hier gemengde gevoelens over. Ze zijn wel trots, maar het is wel overdreven. Te veel geld aan besteed.

En dan heb je nog de Muziekschool Kennemerland en Kreater.

Bijna alle lessen kan je daar volgen die je wilt. Goede muziekschool. Werken veel muziekdocenten. Grote fusie komt eraan tussen Volksuniversiteit (volwassenenonderwijs) en Kreater (verzorgt cultuur met en voor scholen) en muziekschool. Dat wordt heel interessant.

Ten slotte kent Haarlem wel 100 muziek/theater/dans verenigingen.

E: Hoe is het publiek in Haarlem? Wordt er gebruik gemaakt van cultureel aanbod?

Bezoekcijfers zijn redelijk tot heel goed. Patronaat, Toneelschuur zijn erg goed. Frans Hals loopt goed maar zekere achteruitgang. Haarlem vergeet zijn toeristische uitstraling. Hallen en Vishal variëren. Belangstelling voor beeldende kunst kan beter. En festivals lopen heel erg goed!! Mensen erg enthousiast. Wel grote culturele mentaliteit.

E: Slaan nieuwe en experimentele dingen aan?

L: Nee is Haarlem niet krachtig in. Het publiek is conservatief. Weinig nieuwsgierig.

E: Hoe ziet u een uitwisseling voor zich?

L: Als je bv zou zeggen dat je theatergroep naar Mutare zou sturen, geen idee of dat leuk is?

Of met bandjes, kan dat bv wel? We moeten gewoon eerst weten wat daar is?

Ik denk niet dat als je uitgaat van standaard theater, dans, muziek, beeldende kunst in keurige podia, musea en galerie, dan denk ik niet dat je daarvoor zoveel link hebt met Mutare. Zon project als muziekschool is dan interessanter.

Ik denk dat samenwerking en expertise heel belangrijk is. En als ik eerlijk ben, dan denk ik dat er meer van hier naar daar gaat. Er is weinig professionaliteit daar. Ik zou het interessant vinden om te horen van jou van wat die mensen daar zelf denken te kunnen bieden aan Haarlem behalve de schoonheid van hun kunsten.

Wat bv Javier zijn uitgangspunt is, is dat je daar met kunst bepaalde sociale thema's kan aansnijden. Ik denk dat daar ook wat mee kan. Ik denk dat het voor beeldende kunst en muziek beter is om 1 op 1 samen te werken. Workshops geven enz.

E: Denkt u dat er animo is voor Afrikaanse kunst?

Wat opmerkelijk is, is dat Haarlem geen multiculturele stad is. Nog geen 20% allochtoon.

Dus sowieso het multiculturele aspect van de uitwisseling is een les voor Haarlem! Maar heel weinig niet-westerse kunst. Het slaat ook heel moeilijk aan. Ik ben er niet per se optimistisch over dat dit aan zal slaan. Maar als je het groot trekt en met de grote instellingen samenwerkt, dan heb je meer kans van slagen. Maar dan moeten de organisaties zelf zeggen, dat ze dat project gaan doen. Ze moeten hun naam eraan verbinden. Bv een project daar volledig en dan daarna hierheen halen. Dan pak je ook hun eigen achterban. Dat is de sleutel.

3.10 Michiel de Ruijter

E: Kun je me wat vertellen over het fotografie aanbod in Haarlem?

M: Grotere kanalen zijn Spaarnestad Fotoarchief, onlangs nieuw geopende zaal ook voor activiteiten van buiten. Zit heel veel expertise. Hier kan ik met je meegaan. Als je een plan hebt. Dat is het belangrijkste. Maak een goed plan en ga daarmee ingangen langs. Haarlem is laatste paar jaren foto minded. Vooral door de burgemeester omdat hij zelf fotografeert. Haarlem heeft haar beleid erop ontwikkeld om van Haarlem een fotostad te maken. Uitreiking Zilveren Camera sinds een paar jaar. Ze doen veel moeite omdat hier te houden. Expositie is in Spaarnestad fotogalerie, uitreiking in patronaat. Is ook zelfpromotie van gemeente. Om te laten zien wat we allemaal hebben. Zit een visie achter ook vanuit persoonlijke interesse van wethouders en burgemeester. Komen veel mensen op af. Zilveren camera is buiten de World Press de belangrijkste foto wedstrijd waarin vakjury kijkt naar Nederlandse fotografen van afgelopen jaar. Als dat in Haarlem getoond wordt, is dat belangrijk omdat de hele nationale fotowereld erop af komt. Instellingen, galeries, musea, fotografen.

Dat is 1 ding, dan heb je ook nog hier in Waarderpolder het Nederlands instituut voor digitale fotografie. Opleidingsinstituut van 8 jaar geleden. Voor veranderen van analoog naar digitaal veel behoefte aan. Goede cursussen en trainingen, zelfs van hele week, opgezet door een aantal mensen, professioneel en fulltime. Is voor amateurs. Maar ook beroeps- en bedrijfsmatig worden ze ernaar toe gestuurd. Daar zit veel expertise, veel van buiten naar Haarlem speciaal hiervoor. Iedereen kent het.

Dan heb je nog Vishal waar regelmatig foto-exposities zijn.

Daarnaast veel freelancers in Haarlem, soms samenwerkingsprojecten, zowel theoretisch of thematisch en lange en korte termijn projecten. Enkele semi permanente collectieven .

E: Wordt fotografie enthousiast ontvangen?

M: Alles staat met eigen inzet, hoe maak je iets bekend. Je moet serieus zijn. Deze collectieven zijn erg serieus, ook zelfs buiten Haarlem.

E: Je ziet in de toekomst wel mogelijkheden voor fotografie in Haarlem?

M: ja zeker. Ik weet dat de gemeente de initiatieven op fotografie toejuicht.

E: Wat mis je in Haarlem op het gebied van fotografie?

M: Belangrijk is permanente mogelijkheid voor fotografie. Permanent aandacht voor fotografie. Hele jaar door. Niet als onderdeel van beeldende kunst af en toe ook een plekje heeft.

Maar Haarlem heeft gelukkig een voorsprong door Spaarnestad. Door galerie naast archief functie.

Kan me voorstellen dat er op een gegeven moment ook behoefte ontstaat naar jonge of beginnend kunstenaars, of minder commerciële. Maar die wel interessant kunnen zijn om de stand binnen fotografie te laten zien. Maar helaas komen die vaak terecht op tijdelijke locaties. Ik wil graag permanente locaties.

Ik denk dat je binnen fotografie meer kan focussen op event-achtige manier van presenteren. Je koppelt het al dan niet aan iets in de stad. Vb Kunstlijn. Bv hele week iets met een thema. Misschien workshop, lezingen enz. Die overlap wordt steeds meer interessant gevonden, vooral door jonger publiek.

Met een expositie sta je na een paar uur weer buiten. Je neemt het op. Je consumeert. Maar is aantrekkelijker om ergens te zijn waar wat gebeurt, wellicht educatief of juist een feest. Mensen zijn niet geïnteresseerd in 1 discipline. Vaak meerdere, dus niets is leuker omdat alles bij elkaar te stoppen

E: Zie je hier een rol in voor Afrikaanse kunst?

M: De vraag is dan waarom Afrikaanse kunst. Ik denk dat stedenband een juiste reden is. Fotografie is uit bezzoek van Ruswa gebleken ook interessant te zijn in Mutare. Je kan voor de hele wereld een plek bedenken waar het belangrijk is om fotografen te stimuleren. Maar door de stedenband kan je ervoor kiezen om het in Mutare te doen. Dat is aanleiding genoeg. Geef uiting aan stedenband door fotografie. En fotografie is nog vrij nieuw als kunstuiting. Vaak een manier van brood verdienen of leuke hobby. Het lijkt mij heel leuk. Met fotografie kan je op een andere manier communiceren met Haarlemmers. Een schilderij geeft vaak heel veel ruimte voor interpretatie, maar met foto kan je heel communicatief werken. Ook interpretatie. Maar je kan een goede mix maken dus woonomgeving, documentaire, journalistiek en daarbij kunstzinnig fotograferen

E: Als je het hebt over structureel, wat zie je dan voor je?

M: Ik ben van oorsprong documentairefotograaf. Iets vertellen over die plek op de wereld. Waarom laat je dat niet doen door lokalen en leidt je die op tot een fotograaf. Dat opleiden is vooral mee laten draaien in wat fotografie betekent. Technieken kan je leren. Nuttig als basis. Maar het gaat natuurlijk ook heel erg om praktijk gericht. Ik denk dat er een voorsprong is in het Westen. Die jonge aankomende fotografen zouden kunnen vertellen hoe ze misschien de interesse die ze hebben kunnen uitbreiden tot vakmatig interessant voor anderen.

Vaak zijn het in Afrika de bruiloft fotografen. Maar ongetwijfeld lopen er mensen rond die wel een drang hebben om meer te doen. Maar daar of geen mogelijkheden zijn, of je kan er geen brood mee verdienen.

Je kan wel gaan stimuleren maar dat moet wel internationaal aan een standaard voldoen. Want het is de bedoeling dat ze er verder mee komen. Voordeel als lokale fotograaf is dat je de ingangen al hebt, maar je moet het vak begrijpen en leren. En eventueel geholpen worden met de middelen.

Ik heb dit soort dingen gedaan in andere projecten. En ik vind dit project ook erg interessant.

E: Als je denkt aan wederkerigheid, waar denk je dan aan? Een later stadium?

M: Dat moet jij juist inventariseren. Wat is er al binnen fotografie? Zijn er al initiatieven? Zijn er niet al goede partners? Ik denk wel dat je met fotografie heel snel praktijk en doelgericht iets kan opstarten. Voor schilderen heb je meer tijd nodig. Ik denk dat je hier al vrij snel een expositie kan maken. Door middel van een selectie. Serieuze kandidaten, die al lang met iets bezig zijn bijvoorbeeld. Eerste doel: is er interesse? Tweede doel is dan een workshop om een selectie te maken. En te trainen. En dan kijken hoe functioneren mensen. Bijvoorbeeld komt men opdagen en zijn er ideeën en zijn er creatievellingen?

Hebben ze daar bijvoorbeeld een cultureel centrum waar geëxposeerd kan worden? En als ze dat niet hebben, dan gebruik je bijvoorbeeld de etalages of de bomen in de buurt. Dit is wel leuker natuurlijk. Anders weer zo ingekapseld.

3.11 Ingo Ruijterman

E: Kan je me iets vertellen over het aanbod van de Toneelschuur?

I: Bij de Toneelschuur zijn er 2 verschillende zaken te onderscheiden. De Toneelschuur is zowel een vereniging als een stichting. De stichting, Toneelschuur Producties, produceert eigen theaterstukken. Met deze stichting zijn ook verschillende vormen van samenwerking mogelijk, coproducties. Zo kan de stichting helpen met publiciteit, programmering, techniek, het verkopen van het stuk aan andere zalen, enz. Het is een soort productieteam, dat zich niet zozeer bemoeit met de inhoud van de stukken, maar met de organisatie er omheen. De stichting heeft geen eigen acteurs in dienst, maar werkt steeds met andere gezelschappen. Bij de eigen producties gaat de stichting steeds weer op zoek naar acteurs, regisseurs, enz. en geven ze lijn aan het verhaal.

Ook zijn er gezelschappen met een eigen kant en klare productie, die slechts naar de Toneelschuur komen om een zaal te huren. Voor de betaling daarvan zijn ook weer verschillende vormen mogelijk, van het delen van de opbrengst tot het betalen van zaalhuur. In de Toneelschuur staan zeer uiteenlopende producties. Veel (moderne) dans en theaterstukken van zowel grote als kleine gezelschappen. De Toneelschuur heeft een grote en een kleine zaal. In de kleine zaal staan voornamelijk beginnende gezelschappen; deze wil de Toneelschuur een kans geven. De grote zaal is voornamelijk voor theatermakers van naam om vervolgens nog groter te worden en uiteindelijk in de schouwburg te komen te staan.

E: Is de Toneelschuur dan slechts een soort opstapje?

I: Nee, alleen de kleine zaal zou gezien kunnen worden als klein opstapje. Maar ook daar staan geregeld gerenommeerd gezelschap, die alleen denken de grote zaal niet steeds vol te krijgen.

E: Werken jullie veel met Haarlemse groepen?

I: Af en toe staat het Amateur-gezelschap Haarlem in de Toneelschuur. Maar niet zo vaak als zij misschien zelf zouden willen. Er zijn te veel groepen om ze elk regelmatig te laten spelen. De overkoepelende organisatie van amateur-theatermakers, De Thema, maakt 1 keer per jaar, 1 weekend, 1 productie voor de Toneelschuur en Caprera voor alleen amateurtoneel. Met amateur-gezelschappen trek je wel veel publiek (familie, vrienden,enz) maar het is niet altijd van even hoog artistiek niveau. En daar moet je wel voor waken.

E: Wat doen jullie eraan om de kwaliteit hoog te houden?

I: Frans Lommerse doet de programmering van de Toneelschuur. Hij bekijkt zo veel mogelijk producties vooraf. Hij zit al 40 jaar in het vak. Hij kent veel mensen, producties en voorstellingen. Hij maakt vervolgens een selectie. Maar je kan natuurlijk nooit alles vooraf al gezien hebben.

E: Er is dus sprake van een zeer divers aanbod? Ook internationaal?

I: Ja, die zitten er wel eens tussen. Dan komen er bepaalde dansers, acteurs of regisseurs uit omliggende landen als België, Frankrijk, Scandinavië en Italië. Maar je moet wel rekening houden met taal. In de Toneelschuur staan zelden Engelstalige stukken.

In de Filmschuur, dat ook onderdeel uitmaakt van de Toneelschuur, worden wel producties uit verschillende landen getoond. Maar dat is door de ondertiteling natuurlijk ook veel makkelijker.

E: Jullie werken dus wel eens met buitenlandse acteurs?

I: Wel eens, maar niet regelmatig. Veelal zijn het Belgen. Bij dans zijn er wel vaker buitenlanders. De Toneelschuur wil graag ook divers zijn qua nationaliteiten. Maar daar hebben we dus alleen invloed op bij eigen producties.

E: Kan je iets vertellen over de voorkeur van de Haarlemse bevolking wat betreft theater of toneel?

I: Bij ons lopen de dansvoorstellingen vrij goed. Maar die zijn ook maar 1 keer per week. Net zoals de kindervoorstelling, die ook goed lopen. Bij de rest is het heel wisselend. Als er een beroemde acteur in een stuk speelt komen er meer mensen op af. Of een gezelschap of regisseur met een goede naam. Dat heeft allemaal te maken met good will. De mensen kennen je. Maar de publiciteit moet vooral ook aansprekend zijn.

E: Waar moet je heen als je een productie of productieplan hebt waarmee je graag in de Toneelschuur zou willen staan?

I: Dat zou je naar Frans Lommerse moeten sturen. Het liefst via Yara of mij. Dan staat er een extra noot bij. Interesse zal er zeker zijn. Maar het hangt er helemaal vanaf hoe het in elkaar wordt gezet.

E: Wat doen jullie aan publiciteit om de mensen binnen te krijgen? Hoe wordt de doelgroep gekozen en hoe spreken jullie die aan? Werken jullie nationaal of regionaal?

I: Verspreid door de stad staan er driehoeksborden. Ook hangen er overal in Haarlem posters in kroegen en openbare, culturele gebouwen. Eens per maand komt er een boekje uit, dat in ieder geval naar alle 600 leden gestuurd wordt. Het is als een bijbel voor mensen die naar de Toneelschuur komen. In het boekje staat een overzicht van het maandaanbod en een stukje over de verschillende producties.

Daarnaast wordt er publiciteit gezocht via de krant. Zowel in de vorm van advertenties als recensies. Ook in nationale kranten, waaronder De Volkskrant, Het AD, Trouw. Daarnaast ook in het Haarlems dagblad en de Uitkrant.

Grote gezelschappen regelen ook hun eigen publiciteit. Bijv. Toneelgroep Amsterdam. Heel Amsterdam weet het dan door eigen publiciteit. Met coproducties verzorgt de Stichting de publiciteit. Het idee van flyers en affiches worden dan wel bedacht door de Stichting, maar worden ontworpen door een extern ontwerp bureau.

E: Waar worden door de stichting inkomsten mee gegenereerd?

I: Allereerst door (provinciale) subsidie. En natuurlijk de opbrengst van de bezoekers. Met alleen dat laatste kan de Toneelschuur nooit uit. Het heeft wel een zeer goede naam opgebouwd, maar het is nooit kostendekkend.

E: Hoe ver van tevoren moeten de zalen geboekt worden?

I: Ongeveer 3/4 jaar van tevoren. Het kan ook wel 3 maanden van tevoren, maar je zit natuurlijk ook met de publiciteitsdeadlines. Zo wordt het boekje al 3 maanden van tevoren rondgestuurd.

E: Zou de Stedenband ook alleen een zaal kunnen afhuren?

I: Dat is mogelijk, maar wel erg duur. Bovendien verzorgt de Toneelschuur in dat geval de publiciteit niet. Alleen voor Haarlemse amateur-gezelschappen maakt Toneelschuur wel

publiciteit, ook al huren ze alleen de zaal. Dit doen we omdat we amateur-gezelschappen willen steunen. De mate van samenwerken is dus zeer uiteenlopend.

Voor Mutare zou het gaan om een soort coproductie, waarbij je de publiciteit en productie niet helemaal zelf hoeft te verzorgen. En als je in verschillende theaters wil staan, helpt de toneelschuur met het verkopen van het stuk.

E: Als de productie via de Stichting loopt, kan er dan ook hier gerepeteerd worden?

I: Daarvoor zijn er speciale oefenruimtes. Maar ook daar moet je vroeg bij zijn. De ruimtes moeten natuurlijk wel beschikbaar zijn. Ook moet je qua planning rekening houden met de programmering van andere theaters, als je daar ook wilt spelen. Die hebben ook vaak al een jaar van tevoren de planning gemaakt. De inhoud van het stuk, de regisseur en acteurs moet dan eigenlijk al duidelijk zijn.

In september 2005 is al besloten wat er in juni 2007 in de Toneelschuur gaat gebeuren. Die tijd heb je ook wel nodig voor het zoeken van acteurs en regisseur, het maken van het decor en het repeteren.

E: Maar doet die lange aanlooptijd niet onder aan de kwaliteit en actualiteit van de stukken?

I: Nee, dat valt erg mee. Ze zijn meestal nog redelijk actueel. Vergeet niet dat een film ook niet in 1 maand wordt gemaakt.

E: Kan je je voorstellen dat zo'n coproductie tussen Mutare en de Stichting elk jaar zou plaatsvinden?

I: Dan zou het niet meer via de Stichting kunnen. Die helpt alleen beginnende theatermakers.

E: Maar de Stedenband is op zoek naar continuïteit. Het is ook een stukje ontwikkelingssamenwerking. We willen daarmee mensen in Mutare een toekomst bieden.

I: Met dit verhaal moet je gewoon naar Frans stappen. Ik denk dat er wel interesse is. Je hoeft dan niet al een heel stuk te hebben, maar dan weet je alvast wat hij ervan vinden. Je moet dan wel precies vertellen waarom het gedaan wordt, wat je voor ogen hebt. Een beetje een beeld geven van het soort producties. Waarschijnlijk kan je dan voor 3 a 4 dagen in de Toneelschuur staan. En als je het via de Stichting speelt, kom je waarschijnlijk ook in meerdere theaters te staan.

E: Maar waarom helpt de Stichting daarbij?

I: Omdat het een coproductie is. De Toneelschuur draagt de kosten en probeert het stuk vervolgens te verkopen aan zo veel mogelijk theaters. Daar krijgen ze de inkomsten uit. Zij betalen ook de acteurs. Bij jullie zal dat laatste waarschijnlijk wel anders zijn. Jullie zullen zelf de acteurs waarschijnlijk zoeken. Dan zit het weer wat anders.

E: Welke stappen denk je dat er nu genomen moeten worden?

I: Ilya van Publiciteit een mail sturen voor nog meer informatie. Vervolgens moet je vanuit Mutare een mooie mail naar Frans Lommerse en Saskia Heerkens, van de Stichting, met hierin jouw filosofie en de plannen, wensen en vragen. Als zij enthousiast zijn moeten de subsidies aangevraagd worden bij zowel de gemeente Haarlem als bij Provincie Noord-Holland. Hoe meer naamsbekendheid je aan het project weet te geven des te makkelijker zullen de subsidies gaan.

3.12 Antoinette van Zalinge

E: Introductie Haarlem-Mutare cultuurwerkgroep.

E: Kunt u iets vertellen over het muzikale aanbod in Haarlem?

A: 400 concerten per jaar, zo breed mogelijk programmeren, in de zaal en in café-restaurant voor kleine groepen. Internationaal aanbod. Publiek uit hele land. Bekende bands als De Dijk bijv. zijn direct uitverkocht.

E: Wat houdt wereldmuziek in?

A: Flamenco, Salsa, Indiase fusionmuziek, niet vaak, eenmaal per maand.

E: Is het voor Haarlemse bandjes makkelijk om hier binnen te komen?

A: Ja, zeker met de Rob Acda-award. We zijn ook gefocust op Haarlemse bandjes. We proberen bandjes te ontdekken en die hier te houden.

E: Ziet u ook mogelijkheden voor Afrikaanse muziek?

A: Zeker in het kader van de wereldmuziek. En verder kunnen we dat zeker wel oppakken.

E: We denken aan een festival met meerdere kunstdisciplines.

A: Daar zou het patronaat ook een rol in kunnen vervullen. We kunnen plannen tot 3 maanden van te voren.

E: Er is bij jullie ook wel ruimte voor andere disciplines?

A: Ja geïntegreerde dans en muziek zou hier wel kunnen.

E: Welke publiciteit kanalen gebruikt u?

A: Website, flyers, affiches, maandboekjes; we willen meer met een website gaan werken. Respons goed, we verwachten 120.000 á 130.000 bezoekers. Bij experimentele muziek hebben we wel wat meer moeite om de zaal vol te krijgen.

E: Zou Afrikaanse kunst aanslaan in Haarlem?

A: Lijkt me een mooie aanvulling op wat er al is.

E: Samenwerking breder dan alleen podium beschikbaar stellen?

A: Op werkniveau met elkaar samenwerken, we zijn niet alleen een verhuurbedrijf. We kunnen samenwerken in organisatie, publiciteit enz.

Popbandjes zouden het geweldig vinden om in Mutare te spelen. Bijv. als een prijs voor de winnaar van een festival.

We zijn geen productiehuis, we organiseren geen verdere optredens voor bandjes.

E: Wat zijn uw bronnen van inkomsten?

A: Subsidies van gemeente. Het poppodium is daarin nog niet gelijkwaardig met andere podiumkunsten. Verder recettes en horecaomzet.

E: Is er ook samenwerking met andere kunstinstellingen?

A: Ja, overleg over programmering en PR. We willen dit wel uitbreiden; er komt ook overleg met musea.

BIJLAGE 4 **Interviews Mutare**

4.1 Dhr. Chinyama, Mary Mount Teachers College

Chinyama is de muziek leraar en tegelijkertijd de cultural officer van Mary Mount. Dit houdt in dat hij alle culturele activiteiten buiten het curriculum coördineert.

Onderwijs

Mary Mount Teachers College leidt jongeren op tot basisschool leraar. Hiervoor dienen ze ook verstand te hebben van traditionele cultuur, muziek en dans. Iedereen krijgt basiskennis en kunnen daarna in een major kiezen voor Muziek of Kunst. Van de negen termijnen (in 3 jaar) krijgen de studenten 4 theorie termijnen. De andere vijf worden opgevuld met stage. De muziek afdeling is erg populair maar door tekort aan leraren kan niet iedereen worden aangenomen.

Buiten curriculum

Doordat de werkdruk erg hoog is, word er niet veel meer georganiseerd. Maar normaal gesproken verzorgen interne theater en dans groepen, muziekgroepen, dichters en schrijvers regelmatig presentaties en voorstellingen. Dit ligt onder de verantwoordelijkheid van Chinyama. Gelukkig kan de dans en theatergroep nog af en toe meedoen aan festivals in de stad. Dit zorgt ook voor promotie voor de opleiding.

Promotie

Voor de opleiding zelf maken ze gebruik van kranten (persberichten), interviews en de optredens van de traditionele dans/ theater groep. Om deze groep te promoten kunnen ze slechts 1 poster plaatsen op school. Mond op mond reclame doet verder het werk.

Problemen

- tekort aan leraren
- tekort aan boeken
- tekort aan instrumenten
- tekort aan repetitie hallen
- slechte administratie en communicatie

De boeken lenen ze vaak van Mutare Teachers of van individuen. Maar eigenlijk heeft Mutare Teachers ook een tekort aan resources. Het onderwijs wordt hier erg door beïnvloed. De syllabi stellen ze zelf samen, maar deze worden aangepast op de beschikking tot materiaal en de kennis van de leraren.

Samenwerking

In de Afrikaanse cultuur blijft kunst altijd belangrijk ook onder zware omstandigheden. Deze omstandigheden hebben juist ook de kunst beïnvloed. Dit vindt hij erg interessant om te laten zien aan Nederland. Waardoor er respect en tolerantie gekweekt wordt. Deze inspiratie voor beide kanten vindt hij het interessantst. Daarnaast begrijpt hij de ongelijke positie dus kan hij zich voorstellen dat Haarlem kan ondersteunen in het vormen van associaties, het geven van artistieke training en het bieden van materiaal.

4.2 Dhr. Chipadza, Poly Technical College

Onderwijs

Binnen Polytech hebben ze 39 verschillende afdelingen. Een daarvan is Muziek, deze afdeling bestaat net 3 jaar. Ook hebben ze een arts departement voor sculpturen en schilderen. Binnen de muziek afdeling, die 2 jaar duurt, hebben ze 17 theorie colleges en 10 praktische. Na afloop van de studie zijn de jongeren opgeleid tot musical officer. Ze komen terecht bij scholen, in het leger (voor de band) of ze worden cultural consultant bij bijvoorbeeld de gemeente of andere instellingen.

Ze onderwijzen World Music. Ze hebben hier echter wel theorie over, maar weinig praktische lessen. Ze hebben namelijk geen westerse instrumenten. Ze weten bijvoorbeeld wat een viool is, maar ze hebben er nog nooit 1 in het echt gezien.

Daarnaast onderwijzen ze World Dance. Vooral omdat muziek en dans hier absoluut niet gescheiden kan worden. Over dans hebben ze echter bijna niks in theorie, maar hebben ze wel praktische lessen. Er zijn geen experts, maar ze doen het na van pasjes van tv en video.

Toelating

Vanaf form 4 kunnen ze worden toegelaten. Ze moeten een aantal tests ondergaan. Zo moeten ze minimaal 1 instrument kunnen bespelen en wordt er een performance gevraagd.

Recruitment

Om jongeren naar de opleiding te krijgen wordt er nationaal reclame gemaakt in vooral kranten. Daarnaast wordt er geprobeerd veel te rekruteren via optredens op primary en secondary schools. Deze kinderen moeten enthousiast gemaakt worden. Elk jaar melden zich veel meer kinderen aan dan dat ze kunnen plaatsen. Mutare Poly Tech is namelijk de enige Poly Tech die een muziek afdeling heeft. Dus ook jongeren uit Harare en Bulawayo komen naar Mutare toe.

Traditional Dance Group

De leraren kiezen elk jaar nieuwe talenten van de school die in de traditionele groep mogen spelen. Op die manier zijn er altijd eerste en tweede jaars samen. Ze repeteren 2 keer per week en hebben ongeveer 1 keer per maand een optreden. Soms krijgen ze hier voor betaald als het bijvoorbeeld voor een bedrijf is. Soms worden ze door NACZ gevraagd om op te treden. Soms door andere scholen.

Ze proberen zoveel mogelijk op de lagere scholen op te treden voor promotie. Ze vertellen hier ook altijd wat Poly Tech inhoudt en daarna doen ze een optreden. Ze zijn het visitekaartje van de muziek afdeling.

Promotie

Gaat vaak via National Arts Council. Deze moet namelijk alles weten, van interne tot externe optredens. Daarnaast dus kranten en persoonlijke promotie door hun optredens.

Problemen

Ze hebben een drastisch tekort aan instrumenten. De Westerse instrumenten en de grote Afrikaanse instrumenten zoals de Marimba zijn te duur voor Poly Tech. Daarnaast hebben ze ook een tekort aan theoretische kennis. Geen boeken. De leraren stellen zelf syllabi samen uit hun hoofd. Daarnaast is transport een groot probleem. Ze zijn nog enigszins in een

luxepositie omdat ze zelf auto's hebben van de school. Maar alsnog is er geen geld om bijvoorbeeld naar Harare te rijden.

Op mijn vraag wat ze doen om hun problemen op te lossen, antwoorden ze: Af en toe hebben ze shows om geld op te halen voor instrumenten, maar is lastig. Daarnaast wilden ze sponsors aanvragen in Harare maar dan moet je daarheen en daar hebben ze geen geld voor.

Samenwerking

Ze werken veel samen met Mutare Teachers College, Mary Mount Teachers College. Vaak laten ze aan elkaar hun kunsten zien zodat ze van elkaar kunnen leren. Daarnaast werken ze samen met Zimbabwe College of Music. Ze proberen daar ook exchange mee samen te stellen. Maar transport problemen zijn groot.

Ook doen ze hetzelfde vaak met community groups. Er zijn veel getalenteerde community groups in Mutare en zij vinden dat die ook gestimuleerd moeten worden. Vaak ook optredens samen om van elkaar te leren.

Nederland-Zimbabwe

Op het gebied van boeken en instrumenten kan in de eerste plaats veel gedaan worden. Hij denkt hierbij ook aan Afrikaanse instrumenten naar Nederland. In de tweede plaats vindt hij training heel belangrijk. Zij kunnen veel theorie over Afrikaanse dans en muziek leren en daarnaast natuurlijk ook praktisch. Zij willen graag meer over Westerse dans leren (vooral praktisch) en Westerse muziek (in theorie en instrumenten). Exchange gives a broader mind, a broader knowledge.

Vooraf het koppelen aan een muziekschool of dansschool in Haarlem zou een goede optie zijn. Stedenband fungeert hier als makelaar.

Muziek en dans zijn universeel en er kan zoveel van elkaar geleerd worden.

4.3 Dhr. Matume, Mary Mount Teacher College

Sustainability

Een belangrijk onderwerp in het gesprek met Matume. Hij heeft gezien dat het in Nederland gebeurt door middel van 3 dingen:

- 1 subsidie van de regering
- 2 performances tegen vergoeding en dat gaat in de clubaccount
- 3 ze trainen kinderen tegen vergoeding (hierdoor krijg je ook promotie)

A.) Het allerbelangrijkste wat in Mutare moet gebeuren wil je een sustainable exchange opzetten, is **awareness** onder de mensen. Ze moeten de community onderwijzen over de importantie van theater muziek en dans. Anders krijg je geen publiek en zonder publiek geen sustainability. Per township zou er een programma moeten zijn. Mensen in Mutare zijn namelijk niet bereid om te betalen voor theater en dans. Voor muziek en bands zijn ze dat wel. Theater en dans wordt niet gezien als een kunst, een beroep, dus is men ook niet bereid om ervoor te betalen. Mensen vinden het op dit moment een verspilling van tijd. Je kan er niet je brood mee verdienen (denken ze) dus is het verspilling. Kinderen zijn vaak niet toegestaan om iets met theater te doen. Ook omdat sommige mensen nog denken dat het iets met seks te maken heeft of dat er nare dingen gebeuren op het toneel. Deze mentaliteit moet veranderen wil er iets mogelijk zijn in Mutare.

B.) Ten tweede is een associatie of een organisatie belangrijk. De groepen zijn nu te veel verdeeld en zijn niet bereid om met elkaar samen te werken. Er is veel jaloezie maar beseffen niet dat ze hiermee hun eigen glazen ingooien. Met een organisatie kan je met 1 stem spreken en kan je veel meer bereiken en tegelijkertijd je eigen unieke karakter houden per groep.

C.) Ten derde is meneer Ruswa niet in staat om dit te begeleiden. Hij heeft een hele provincie onder zich en is daardoor te druk. Er zou een cultural officer moeten komen alleen voor Mutare. Miss Muscha is van het ministerie voor Education, Sports en Culture en doet vooral de scholen. Er is een headmaster voor alle primary scholen in Mutare urban. Miss Musha staat onder hem. Zij coördineert alle cultural officers/lecturers van die primary schools. Maar de City Council heeft geen aparte persoon voor cultuur, terwijl ze dat wel hebben voor sport en education. De sportpersoon hebben ze ook met de city link voor elkaar gekregen, dus dit zou ook moeten werken voor cultuur. We kunnen dit doen in samenwerking met meneer Ruswa en meneer Mapuriza. Als we met Ruswa een plan schrijven, dan kunnen we via Mapuriza gaan lobbyen bij de City Council. Op dit moment is namelijk elke keer het probleem dat alles eerst aan Ruswa voorgelegd moet worden, terwijl hij nauwelijks tijd heeft.

D.) Als laatste is uitwisseling voor training belangrijk. Er is weinig professionaliteit door een gebrek aan training. Zowel in theorie als in praktijk kan er veel geleerd worden. Dit kan via Haarlem maar dit kan ook via grote namen uit Zimbabwe. In Harare en Bulawayo is genoeg talent. Juist als deze mensen in de community komen, kan de mentaliteit ook veranderen. In theorie gaat het om boeken, instrumenten, video's, foto's. Deze kunnen zelfs in de community getoond worden. Ook Mutare moet gaan beseffen dat ze meer op papier

moeten gaan zetten om een eerlijke partner in deze te zijn. Een videocamera in Mutare zou en geweldige steun zijn.

Het gaat niet alleen om training in theater of dans. Ook management skills, marketing skills en administratieve skills zijn belangrijk. Zodat er goed organisaties gevormd kunnen worden en ze zichzelf op de markt kunnen plaatsen. Hiervoor kunnen absoluut ook Zimbabwaanse mensen gebruikt worden, zoals mensen van Africa University.

E.) Om een ideale situatie te scheppen zou er uiteindelijk ook een cultural centre moeten komen. Maar dikke kans dat de City Council pas hierin geïnteresseerd is als de hele community geïnteresseerd is. Daarom is het belangrijk om nu ook al de pilot projecten breed uit te meten in de pers. We moeten laten zien dat we al bezig zijn!

Promotie

We moeten de tv erbij betrekken, de kranten. Hij heeft contacten bij de krant. Daarnaast krijg je natuurlijk promotie gewoon door er te zijn en de awareness te vergroten.

Corruptie

Hij geeft toe dat er een boel nare praktijkjes zijn in de competities. Hij heeft het nooit zelf meegemaakt dat mensen worden omgekocht. Maar hij vindt wel dat er vaak partijdige juryleden zijn.

Om dit zo veel mogelijk uit te bannen, zijn management skills belangrijk en regels vanuit de stedenband misschien. Daarnaast moeten ze verplicht worden om feedback te geven als ze training hebben gehad. Op die manier kan je ook favoritisme voorkomen. Iedereen moet hetzelfde recht hebben op training.

Een andere optie is om groepen te verplichten om te mengen, bijvoorbeeld tussen oud en jong. Op die manier kan ook de jaloezie verdwijnen. Met meetings, lecturers en workshops. Gaat allemaal om de awareness.

Overige

- Jealous en Progress geven les op scholen.
- de meeste groepen proberen alle verschillende dansen te doen uit Zimbabwe

3.4 Mvr. Mguni, NACZ

Sinds 1995 is Mguni werkzaam bij de National Arts Council. Met moeite geeft ze toe dat het zoveel veranderd is sinds die tijd. Ze zegt vaak dat ze geen commentaar wil geven. Maar toch begint ze op een gegeven moment te praten.

Financiën

Sinds de nieuwe directeur bij de NACZ is gekomen, zijn de zaken veranderd. Ze krijgen steeds minder geld. Ze zijn geacht om zelf fondsen te zoeken. Maar het bestuur accepteert niet dat fondsen ook in materiaal hulp kunnen bieden. Zoals de computer van Haarlem en de instrumenten van Haarlem en de training die Haarlem gaat geven. Als er geen geld op de rekening komt, accepteert ze het niet. Dit betekent dat ze nu afgesloten zijn van hun telefoon. Dat ze geen nieuwe printer krijgen en dat Mguni en Ruswa alle kantoorbenodigdheden zelf betalen.

Ze krijgen dit jaar een budget van 26 miljoen (50 euro) per 6 maanden van het Ministerie van Educatie, Sport en Cultuur. Dit is absoluut onder de maat.

Ze hebben jaren lang zichzelf onderhouden door hun kopieerapparaat. Mensen betaalden voor hun kopietjes bij de Arts Council. Daar maakten ze winst uit zodat ze erg veel dingen konden regelen. Het apparaat is kapot maar het hoofdkantoor is niet bereid om de reparatie kosten te betalen.

Daarnaast schreef Mguni vroeger veel project voorstellen aan NGO's en werden ze dus vaak gesubsidieerd. Daar is niks meer van over. De NGO's zijn weg of geven hun geld aan de organisaties in Harare. Mutare is ondergeschoven kindje. City Link is de enige die er nog is.

Sponsoring en training

Vroeger was er elke 6 maanden een workshop voor artiesten. Deze werden gegeven door bv ZATCYP, NTO en ZACT. Deze organisaties kregen een vergoeding van de regering. Het schijnt dat de regering niet meer betaald dus dat de organisaties zich het niet meer kunnen veroorloven. Er is al jaren geen training meer geweest. Mguni vindt het heel erg zonde omdat ze alle professionaliteit verloren ziet gaan. Alle kennis die toen is opgedaan is weg. De mensen zijn vertrokken uit Zimbabwe en hebben hun kennis met zich meegenomen. De groepen die er nu dus zijn, hebben weinig professionaliteit. De industrie is niet meer zo actief als dat het was.

Promotie

NACZ heeft nooit aan promotie gedaan als in advertenties, posters, brochures of flyers. Wel printen ze brieven en korte aankondiging op kantoor. Er ligt dus wel nog een taak voor ze. Ze vindt ook dat promotie veel uitgebreider zou moeten zijn. Maar op dit moment is al het geld op. Een of twee printjes voor een officiële brief is al te veel geld en vermijden ze zoveel mogelijk.

Corruptie

Mguni is zich bewust van de partijdige juryleden. Ze probeert dit echter altijd zoveel mogelijk te vermijden. Er zijn absoluut regels voor en die probeert ze te handhaven. Af en toe door gebrek aan juryleden, zitten er mensen van de township zelf. Ook komen er veel politieke kwesties naar voren bij het jureren. Ze durft niet echt wat over Ruswa te zeggen, maar ze zegt wel dat NACZ natuurlijk onder controle van de regering staat. Artistieke vrijheid wordt

af en toe ingeperkt. Corruptie in de vorm van omkopen heeft ze nog nooit van gehoord, maar mensen proberen wel sweet talk.

Problemen

Natuurlijk is probleem nummer 1 geld. Maar dit vertaalt zich in:

- te weinig promotie
- te weinig training
- te weinig administratieve mogelijkheden
- te weinig festivals

Oplossingen

NACZ probeert dit te ondervangen door een platform te bieden voor de artiesten. Ze kunnen niet veel anders meer dan een netwerk vormen, advies geven en proberen hulp te bieden bij het oprichten van associaties.

Wat zou er moeten veranderen en hoe:

- Audience building
- training voor professioneel theater
- entrepreneurschip training
- verandering mentaliteit politici
- markt onderzoek van de health and safety organisaties. Daar ligt een open markt.

Ze kan heel erg boos worden op de politici die nog steeds niet bereid zijn om te betalen voor voorstellingen. Hiermee geven ze het verkeerde voorbeeld.

3.5 Dhr. Mufute, Mutare Teachers College

Mufute is de cultural officer. Dit betekent dat hij alle kunst en cultuur activiteiten buiten het curriculum coördineert. Dit betekent organiseren van voorstellingen, deze promoten en het managen van de verschillende groepen binnen het college.

Onderwijs

Het onderwijs duurt 3 jaar. Naast alle gewone vakken die horen bij een Pabo, kunnen ze een of twee specialisaties kiezen. Ze hebben clusters van thema's. M1, M2 en M3. Binnen 1 en 2 zitten voornamelijk de A en B vakken zoals wij die kennen. Binnen deze clusters kies je twee specialisaties. Binnen M3 zitten de aparte vakken en kies je maar 1 specialisatie. Ze worden opgeleid tot leraren voor de basisscholen.

Buiten curriculum

Mutare Teachers kent een poetry groep, een koor, een dansgroep en meerdere theatergroepen. Deze groepen spelen af en toe buiten de school maar verzorgen voornamelijk het entertainment binnen de opleiding. Als ze buiten de school optreden dan is dat vaak voor organisaties. Ze treden niet vaak op scholen op zoals de andere colleges.

Er is geen selectie procedure voor de groepen. Ze worden gevraagd door leraren of vragen zelf of ze er bij mogen. Als je als major muziek hebt gekozen, zit je automatisch in het koor. Ze hebben geen sponsors, maar de school heeft een klein potje voor entertainment.

De groepen gaan uit elkaar na de opleiding. Zelfs nu is het af en toe moeilijk om ze bij elkaar te krijgen omdat ze dit in hun vrije tijd doen.

Voor de community hebben ze dingen gedaan met de straatkinderen van Simokai en hebben ze het thema Aids veel belicht in drama en poetry. Maar dit wordt alsnog voornamelijk binnen het college opgevoerd.

Promotie krijgen ze vaak door uitnodigingen. Hieruit volgen vaak meer. Ook de culture week is een goede manier om jezelf te promoten.

Ze ontwikkelen zichzelf. Ze hebben geen trainer of leraar.

Binnen curriculum muziek departement

De muziek afdeling is erg populair. Er zijn 3 leraren die lesgeven, daardoor kunnen er niet al te veel studenten worden toegelaten. Ze worden vaak gevraagd voor workshops, lectures, als juryleden of om stukken te schrijven voor de kerk, voor bands en voor corals. De studenten worden dan altijd uitgenodigd om te kijken.

De muziek afdeling beslaat westerse muziek, Afrikaanse muziek, Aziatische muziek en afro Amerikaanse muziek. Het leren van instrumenten, de geschiedenis en het leren zingen.

Problemen

- Buiten het curriculum hebben ze een tekort aan kostuums voor de groepen en training en instrumenten. Vanuit het potje wordt dit wel af en toe betaald maar is te weinig.

- Binnen het curriculum is er een groot tekort aan boeken en aan westerse instrumenten. In de stadsbibliotheek is ook maar weinig te vinden. Dus ze stellen vaak hun eigen syllabus samen en daar moeten de studenten het mee doen. Het geld blijkt elke keer weer het grootste probleem. De regering is blut en vraagt dus aan de scholen om zelf voor financiering te gaan zoeken.

Samenwerking

Vanuit het college hebben ze de volledige Afrikaanse kunst en cultuur te bieden als in drama, dans, poetry en het koor. Hij wil het liefst ideeën delen, to be exposed to another culture. Maar je kan ook uitwisseling doen in boeken, instrumenten, via Internet, video's, tapes. ER is veel vraag naar training, educational advancement maar dit kan waarschijnlijk pas in een later stadium.

National Arts Council

Vanuit de National Arts Council komt er geen promotie. Ze worden alleen betrokken bij festivals en andere uitnodigingen. Hij zou aan de Council willen vragen om meer interprovinciaal te gaan werken. Zorgen dat groepen met elkaar in contact komen.

TIFAM

Mutare Teachers is ook lid van TIFAM. Hij vindt dat er weinig inspanning in die groep is en dat dat nog erg uitgebreid moet worden. Mensen kwamen niet opdagen. Doel is vooral om de industrie te ontwikkelen. Awareness creëren onder de community. Kunst is wel een manier om je geld mee te verdienen. Dit willen ze doen door meer optredens te verzorgen en door erover te schrijven in de lokale media. En mensen moeten eraan wennen.

4.6 Dhr. Mukonavanhu, Mutare Museum

Core business

Mutare museum is onderdeel van National heritage and Arts Zimbabwe (?). Ze krijgen vele regels van bovenaf. Hun core business hoort antieken en transport, maar is ondertussen uitgegroeid tot een soort Manicaland cultureel oord. Je vindt er geografie, cultuur, kunst, geschiedenis, flora en fauna en transport en antiek. Hij noemt het zelf global heritage. Ze laten ook tentoonstellingen zien vanuit andere delen van de wereld. Ze willen mensen bewust maken van alles wat er op de wereld te vinden is lijkt het.

Ongeveer 3 keer per maand krijgen ze nu nog een groep. Ik vraag me af hoe ze dit museum open kunnen houden.

Ze hebben 5 aparte departementen in het museum waarvan educatie en marketing 1 departement is. Hij is daarvan hoofd.

Activiteiten

Ze richten zich bijna voornamelijk op kinderen omdat de volwassenen niet meer kunnen komen vanwege geld. Ook al is de entree maar 60.000. De kinderen zijn georganiseerd en zijn dus makkelijker te benaderen. Naast kindergroepen komen er ook af en toe kerkgenootschappen of jongerenclubs en een enkele toerist. De scholen waarop ze zich richten zijn voornamelijk de primary schools omdat die nog niet een helemaal volgestopt curriculum hebben.

De activiteiten voor kinderen zijn:

- thema tentoonstellingen door de kinderen zelf gemaakt. De leraren krijgen workshops hoe ze dit kunnen implementeren. Empowering in making use of museums.
- quiz programma door de hele provincie wat uiteindelijk resulteert in een nationale wedstrijd. Dit noemt hij hun grootste marketing tool.
- Adopt a site program. Hierbij gaan kinderen die dicht bij een erfgoed in de buurt zitten met hun school, daar een studie van maken en leren ze hoe ze dit kunnen behouden. Daar komen dan vaak ook weer tentoonstellingen van zodat kinderen kunnen leren van al het nationale erfgoed dat Zimbabwe te bieden heeft.
- Kleurwedstrijden
- Mobile museum (reizende tentoonstellingen voor kinderen)
- Talkshows en workshops met geïnteresseerden over belangrijke thema's zoals human rights, universal heritage, abuse, environmental disasters enz.

Doelstellingen

Ze willen zo veel mogelijk hun eigen cultuur, erfgoed en kunst behouden /bewaren. Hiervoor willen ze video's maken, boeken schrijven, foto's maken, cd-rom's maken enz. daarbij moet er awareness gecreëerd worden. Dit begint natuurlijk bij jonge kinderen die leren hoe belangrijk het is om dit alles te behouden. Kinderen behoren open-minded te zijn, er moet open dialoog mogelijk zijn en vrije expressie. Naast dit alles van Zimbabwe vinden ze het ook belangrijk om de rest van de wereld te laten zien.

Als je het erfgoed stimuleert, stimuleer je ook het ecotoerisme en daarmee uiteindelijk ook de community.

Problemen

- De regering geeft nog maar weinig subsidie dus ze zijn genoodzaakt om andere subsidiegevers te vinden. Helaas zijn bijna alle grote NGO's vertrokken uit Zimbabwe. Vaak is het ze onmogelijk gemaakt om te werken binnen Zimbabwe. Financiering is er dus niet of nauwelijks. Het is een wonder dat het museum nog bestaat.
- Door een gebrek aan geld is er nog nauwelijks promotie.
- Zijn er ook nauwelijks mogelijkheden om het museum in goede conditie te houden.
- Krijgen ze het niet voor elkaar om de cd-rom's te maken die ze zo graag willen.
- Internet is ook probleem maar proberen ze wel oplossing voor te vinden. Ze zijn nu voor het eerst een website aan het ontwikkelen samen met Manicaland Publicity.

Samenwerking

Gelukkig zijn ze wel hard bezig om financiering te zoeken en zijn ze dus al enige jaren onderdeel van SAMP. Swedish African Museum Program. Dit programma bevat musea van Kenia, Tanzania, Zambia en Zimbabwe. Mutare museum is enige museum van Zimbabwe dat mee doet. Binnen dit programma worden musea gelinkt als twinmuseums. Ze hebben regelmatig vergaderingen over de te nemen stappen. Nu zijn ze in ieder geval bezig om een begin te maken met de video's of Cd-rom's. Het wordt gesponsord door SIDA. Hij zegt dat je in hele kleine stapjes elkaar kan helpen. Met SIDA kan hij bijvoorbeeld het onderwerp van eten voorbereiden uitwerken op Cd-rom's. Maar er zijn nog zoveel meer onderwerpen die uitgewerkt kunnen worden. Daarnaast wil hij graag van alles laten zien van Nederland in zijn museum. En kan dat absoluut ook de andere kant op. Zimbabwe heeft veel om te laten zien. Praktisch gezien weet ik echter niet hoe dit kan. Dan moeten er attributen gewisseld/geruild worden. Misschien nog een keer aan hem vragen of dit wel gebeurt?

4.7 Mvr. Musha, Culture Administrator

Musha werkt voor het Ministerie van education, Sports en Culture als District Culture Administrator voor het Mutare district waar zowel urban als rural ondervallen. De structuur binnen de organisatie is als volgt:

- Minister Educatie, Sport en Cultuur
- Provincial Education Officer
- District Education Officer (die alle drie de onderwerpen bevat)
- District Culture Administrator (je hebt er ook 1 apart voor sport en 1 voor educatie)
- Cluster Resource Teacher (elk verantwoordelijk voor ongeveer 5 scholen)
- Leraar op een school geïnteresseerd in kunst

Musha is verantwoordelijk voor alle culturele activiteiten op de primary en secondary scholen in Mutare district. Onder culturele activiteiten verstaat ze het begeleiden van leraren in het geven van kunst en cultuur lessen. De resource teachers gaan de scholen langs en doen aan capacity building. Het organiseren van events, competities en festivals, vaak in samenwerking met National Arts Council.

Pas 2 jaar geleden zijn deze banen in het leven geroepen. Daarvoor werden kunst, muziek en physical education verwaarloosd op de scholen. Het ministerie besloot om dit anders te doen en daarom creëerde ze deze banen. Musha zegt dat zonder innovatie en creativiteit en geen ontwikkeling innen een land kan plaatsvinden. Zij vindt daarom kunst erg belangrijk voor jonge kinderen zodat je hun vermogen tot creativiteit stimuleert. Daarnaast bevat kunst vele andere aspecten en onderwerpen. Als je een kunstwerk maakt, dan houdt je je bezig met wiskunde, met taal, met geschiedenis enz.

Problemen

Echter de banen werden gegeven aan gewoon andere leraren van scholen met een interesse of soms een major in kunst. Door de schoolhoofden en zelfs de leraren werd dit niet geaccepteerd. Waarom zouden ze moeten luisteren naar iemand die precies de zelfde opleiding heeft gehad en die net zoveel of zo weinig weet als zichzelf. Musha merkt dat de houding langzamerhand aan het veranderen is, maar het is een vrij moeilijke baan.

National Arts Council

Ze werken hand in hand met de Arts Council. Ze vindt dat zij de taak heeft om jonge kinderen te scouten en te laten kennis maken met cultuur en kunst. Ze focust zich op de scholen. National Arts Council houdt zich bezig met diegene die van school af zijn. Wel organiseren ze soms samen festivals voor jonge kinderen. Maar contacten tussen Arts Council en scholen gaat bijna altijd via de resource teachers of via Musha.

Werkdruk

De werkdruk is te hoog voor haar en voor DEO ook. Zij zou het fijner vinden als het ministerie wordt opgesplitst. Ook in de City Council zou een apart iemand moeten zitten voor cultuur. Vaak worden de provinciale en district gebeurtenissen door elkaar gehaald en dan komt het allemaal op haar schouders terecht. Vaak ook te weinig geld om alles voor elkaar te krijgen. Gelukkig wel enige financiering van ministerie en er zijn volgens haar ook nog wel een aantal NGO te vinden in Mutare. Onder andere PLAN International.

Daarnaast wil ze graag trainingen voor de resource teachers zodat het weinige vertrouwen in ze wordt weggenomen. Maar het ministerie heeft daar geen geld meer voor. Vroeger kregen ze het van een Duits bedrijf maar die is vertrokken.

Uitwisseling

Ze denkt dat het goed is voor kinderen om geconfronteerd te worden met andere culturen. Ook over kunst kan een volwassene veel vertellen en over een andere cultuur maar als ze het in contact met andere kinderen bespreken komt het waarschijnlijk beter over.

4.8 Mvr. Muyambo, Poly Technical College

Zij is het hoofd van een afdeling binnen Poly Tech en is daarnaast LA2I board member en voorzitter van de educatie en cultuur afdeling van LA2I. Ze heeft een masters degree in engels en communicatie. Ze heeft geen kunst achtergrond. Maar naar eigen idee is ze gekozen als voorzitter omdat ze van educatie is en omdat ze een belangrijke positie bekleedt. Ze werkt voor LA 2I omdat ze vindt dat ze een community plicht heeft te vervullen. Haar bijdrage aan de ontwikkeling van Mutare. Haar vader was de eerste zwarte burgemeester van Mutare, dus ze vindt het haar vrijwillige plicht. Ze wil absoluut geen politieke functie, daar houdt ze zich angstvallig afzijdig van.

Onderwijs

Onder haar afdeling vallen:

- onderzoek
- communication
- health education
- education
- national strategic status
- enterprise development (non-formal course)

Mensen kiezen hun eigen major binnen de 39 afdeling. Haar afdeling is geen major maar is voor iedereen. Bijna binnen elke afdeling zit er bijvoorbeeld communicatie of onderzoek.

LA2I

Ze vindt dat LA2I wel erg zijn best doet, maar heeft ook een gebrek aan resources. Wat betreft het cultuur gedeelte zou er meer awareness moeten komen. Cultuur heeft meer waardering nodig. Het is overal zowel in normen en waarden als in kunst. Maar mensen waarderen het niet.

Het comité en de board hebben te weinig vergaderingen vindt zij. Daarbij wordt er te weinig samengewerkt tussen de afdelingen en zelfs binnen de afdeling. Het museum heeft zijn eigen projecten, arts departement heeft zijn eigen projecten en daar vergaderen ze dan 1 keer per maand over. Ze zou graag zien dat de verschillende organisaties meer met elkaar gaan samenwerken, maar daarvoor zijn te weinig resources.

Daarnaast is de City link eigenlijk geen lid meer zoals alle andere organisaties maar is het de belangrijkste counterpart. Omdat alle projecten vanuit de city link worden gesponsord en ze zich ook bemoeien met de organisatie. LA2I kan dus wel gezien worden als de counterpart van kantoor in Haarlem. Het is een volledig city link bolwerk.

Zij vindt dat er vanuit Mutare wel genoeg initiatief is, maar het is een vrij nieuw concept LA2I. En Afrikaanse mensen zullen altijd vragen wat er uit te halen valt.

Het belangrijkste wat het comité moet doen is capacity building and awareness creation in cultuur en kunst en de community ondersteunen hierin. Dit kan door middel van workshops maar het startpunt is volgens haar de scholen. Op scholen moet de importantie benadrukt worden. Want het begin van ontwikkeling is educatie.

Problemen

Binnen LA 2I zijn er problemen met transport, administratie en inspanning en samenwerking.

Binnen Poly Tech zijn er problemen met computers, printers, transport, literatuur. Er is niet meer veel geld omdat de regering tegen bijna alle organisaties heeft gezegd dat ze zelf voor financiering moeten gaan zoeken. Er is nog maar weinig subsidie.

Samenwerking

Uitwisseling zou plaatsvinden op het gebied van:

- kunstliteratuur. Dus als in romans en gedichten.
- In taal (wil meer leren van Frans en Duits enz)
- Podiumkunsten. Om open-minded te worden moeten groepen met elkaar in contact komen. of je kan de community groepen linken met de colleges. Bijvoorbeeld binnen het computer project. Waar Poly Tech zijn expertise kan inzetten om artiesten te onderwijzen (in administratie, computer en documentatie), misschien met als tegenprestatie entertainment.
- Mutare heeft alles te bieden wat niet voor geld te koop is. Ideeën, environment, cultuur, kunst...

4.9 Dhr. Rusiwe, Poly Technical College (Art)

Een intelligente en absoluut gemotiveerde man. Hij heeft diploma's in marketing, textiel design, Vocational Education and Skills en Technologie in Arts.

Onderwijs

Onder de 39 afdelingen van Poly Tech valt ook een arts departement. Binnen deze afdeling vallen Textile Design en Commercial Design (graphic design, sign writing). Het eerste jaar is het startjaar en voor iedereen gelijk. Ze krijgen hiervoor een Nationaal Certificate. In jaar twee kiezen ze hun specialisatie van 2 jaar. Ze eindigen met een National Diploma. Ze zijn allemaal verplicht om stage te lopen bij een bedrijf maar die zijn erg moeilijk te vinden. En vaak verliest de school zijn studenten dan ook omdat ze een baan aangeboden krijgen.

Onder commercial design zou ook fotografie moeten vallen, maar helaas zijn hier niet de materialen voor en ook geen professionele leraren.

Daarnaast wil het hoofd van de school ook een visual arts departement opzetten. Hij of zij heeft Rusiwe gevraagd hier over na te denken maar hier is ook geen mankracht voor.

Er zijn 2 leraren voor elke specialisatie. Ongeveer plek voor 15 man per specialisatie.

Als laatste hebben ze ook nog een soort overgangsjaar voor jongeren die niet op de middelbare school de benodigde vakken hebben gehaald. Daar zien ze dan toch talent in en geven hen een mogelijkheid om ook de opleiding te volgen.

Toekomstperspectief

Uiteindelijk zullen de studenten terecht komen in advertising of textile industrie als designers, merchandisers, finish artists of leraren.

Promotie en recruitment

Dit doen ze via advertenties in de kranten en via promotie. Er komen niet zoveel mensen op af. Ze hebben elk jaar maar 15 plaatsen maar soms krijgen ze die niet eens vol. Het is nou het vierde jaar dat deze afdeling bestaat dus hij heeft het idee dat het nog moet groeien. Ze beslissen op basis van talent en ze moeten 5 vakken hebben gevolgd op A-level niveau.

TIFAM

Tertiary Institutions Festival Arts Manicaland. Een organisatie die ze in 2005 hebben opgezet om kunst meer te promoten en te marketen in Manicaland. De leden zijn allemaal colleges uit Manicaland. Poly Tech, Mutare Teachers, Mary Mount, Africa University, Manimba..... Ze willen alle vormen van kunst promoten en daarvoor jaarlijks een festival organiseren. Rusiwe is de voorzitter maar heeft moeite om de mensen bij elkaar te krijgen want het is allemaal vrijwillig. Alle andere dingen gaan dus altijd voor. Vorig jaar hebben ze hun eerste festival gehad op 11 maart 2005, als start van de organisatie. Ze proberen om er ook weer 1 in 2006 te organiseren. Hij zegt zelf dat de stedenband nog niet veel met deze organisatie kan doen voordat het een stevige basis heeft.

Maar de organisatie kent wel een aantal problemen:

- ze bestaan op basis van inschrijvingsgeld. Dit is weinig
- ze hebben niet hun eigen office of materiaal zoals computer/printer
- ze hebben geen fulltime manager. Het is allemaal op vrijwillige basis.

Problemen

Ze hebben:

- drastisch tekort aan materiaal zoals computers, camera's voor commercial design
- tekort aan resources (zoals chemicals voor textile design)
- drastisch tekort aan kunstboeken (ze proberen dit op te lossen door bij Mutare Teachers te lenen)

Er was ooit een Australisch meisje dat voor sponsoring ging zoeken maar ze is nu weg en er wordt niks meer mee gedaan.

Ze willen hier weer verder naar gaan kijken, maar veel te weinig mankracht.

Samenwerking

Ze werken samen met de National Gallery om af en toe tentoonstellingen te hebben.

Soms hebben ze trips naar ruines waar ze ook af en toe exposeren vanuit inspiratie van ruines.

Ze doen mee aan culture week, World Aids day, Agricultural day enz. ze worden vaak gevraagd om mee te doen.

Voor Mutare Teachers college hebben ze een programma ontwikkeld waardoor ze ook skills leren aan toekomstige leraren.

Ze zijn geacht samen te werken met National Arts Council. Maar hij heeft er niet veel vertrouwen in. Ze verwachten niks meer van die kant. Hij is er niet blij mee. Arts Council danst naar de pijpen van de regering en is niet onafhankelijk. Daarbij is de baan veel te groot voor Ruswa. Hij kan niet in zijn eentje de hele provincie leiden.

Nederland-Zimbabwe

Hij vindt training heel erg belangrijk. Capacity building, uitwisselingen met leraren. Maar hij vindt Mutare niet actief genoeg. Hij vindt dat de initiatieven te veel uit Haarlem komen en dat is de schuld van Mutare zelf. Ze zouden veel meer initiatief moeten tonen en zelf ook voor sponsoring en subsidie gaan zoeken.

Maas lecturers, festivals, leiderschap building

Naast training kan ook materiaal een goed uitgangspunt zijn.

4.10 Dhr. Ruswa, NACZ

Exchange

Ruswa vindt dat de activiteiten van de stedenband en de werkgroep cultuur bijdragen aan de tolerantie ten opzichte van elkaar. Hij vindt het geen neokolonialisme, geen ethnocentrisme maar juist een goede fusion tussen naties en culturen. We bouwen een brug.

Prioriteiten

Het belangrijkste vindt hij een coördinator voor de werkgroep in Mutare. Er moet een betaalde leider komen die ook kan inspireren. Hij ziet mogelijkheden voor een Zimbabwaanse coördinator die eerst getraind wordt door een Nederlander.

De uitwerking van de culturele activiteiten liggen bij management training, artistieke training en voorstellingen, exposities en community activiteiten. Ook op deze volgorde. Uiteindelijk moeten de associaties losgelaten kunnen worden. Hiervoor dienen er ook samenwerkingsverbanden met organisaties in Nederland worden opgezet. Maar niet alleen Nederland. Ook binnen Mutare en binnen Zimbabwe en met bv Zuid-Afrika is samenwerking mogelijk.

Problemen

Het grootste probleem is geld. Daardoor is er een tekort aan resources. Artistiek materiaal, transport, promotie materiaal, Internet enz. Hierdoor laat zowel de interne als de externe communicatie te wensen over. Het is moeilijk om mensen te bereiken. Posters, brochures enz worden niet gebruikt. Slechts een nieuwsbrief in de National Arts Council brengt mensen op de hoogte.

National Arts Council

De NACZ speelt een belangrijke rol als mediator. Kunstenaars zijn gewend om alle informatie via de National Arts Council te krijgen. Regelmatig komen ze op kantoor op nieuwtjes uit te wisselen. Daarnaast brengt de NACZ alle cultural officers op de hoogte van festivals, workshops enz.

Helaas wordt het aantal activiteiten steeds minder door geldtekort. Workshops zijn al lange tijd niet meer gegeven. Festivals worden vaak afgelast vanwege moeilijkheden met transport enz.

Binnen het LA21 cultuur comité is de NAC een stakeholder. Hij vindt de NAC geen officiële counterpart van de stedenband en vindt ook niet dat ze dat moeten zijn. Het comité dient een sterke counterpart te zijn. Dit kan wederom bereikt worden door management training, een coördinator, maar ook door geld beschikbaar te stellen voor salarissen, administratie en communicatie.

Verder zou het LA21 comité van Educatie en Cultuur gesplitst moeten worden. Er is namelijk weinig samenwerking tussen deze twee afdelingen.

BIJLAGE 5 Engelse versie

5.1 Conclusion

The main question of this research is:

‘What is the best way for the Culture committees of the City Link Foundation Haarlem-Mutare to set up a structural cultural exchange between schools, cultural organisations and artists of Haarlem and Mutare in five art disciplines namely visual arts, theatre, dance, music and photography on a professional and amateur level, taking the economical, political, social, organisational and financial circumstances into account?’

The analysis of the intern and extern possibilities and threats shows that there are great opportunities for a structural cultural exchange between the cultural sectors of Haarlem en Mutare.

The cultural sector in Haarlem is active, big and professional. Most of the artists and cultural organisations are very much interested in an exchange with Mutare. Co-operation with the cultural sector of Haarlem makes less independent of subsidization and creates possibilities for extended publicity. This makes the committee more public which is necessary to enter into new relationships. Also the artistic knowledge and the great expertise in Haarlem contribute to the artistic exchange.

Mutare is a different story. Mutare has a small and clear cultural sector. But unfortunately the sector is quite amateurish and not well-known. It is hard to make a living out of art because of the unstable situation and the disinterest in art. Probably because of this, the whole cultural sector of Mutare is unanimously enthusiastic about the possible co-operation with and support from Haarlem. The cultural sector has set itself a goal to create a viable and sustainable arts industry. To achieve this, the sector aims at changing the mentality towards art in Mutare and stimulating professionalism on management and artistic level.

So not only co-operation between the culture committee Mutare and their cultural sector is important, but also co-operation between the cultural organisations plays an important role. The latter creates flexibility in an unstable situation and enables the sector to speak with one voice.

For a perfect relationship with the target group, formulating a strong identity and strategy is important. On communicational and operational level the identity is propagated. Professionalism is essential on this matter. Also for internal communication and coordination professionalism is required.

The best way for the Culture committees of the City Link Foundation to set up a cultural exchange is to focus on the following four central points:

- 1 Formulate an identity and strategy
- 2 Stimulate professionalism of the committees and the cultural sector in Mutare
- 3 Make the committees and their activities public in both cities
- 4 Co-operation with, within and between the cultural sectors

5.2 Recommendations

Because of all the possibilities for a structural cultural exchange, the committees should make it their object to have (in 2010):

- 1) two professional and stable committees. This means two permanent coordinators, a minimum of four members for each committee and a professional internal communication.
- 2) three stable organisations in Mutare, namely the Visual Arts and Crafts Association Manicaland, the Mutare Photographers Association and a theatre organisation. This means an active, skilled and trained board for each association.
- 3) a cultural centre in Mutare with materials for all art disciplines.
- 4) a structural grant which covers at least fifty percent
- 5) at least three co-operation contracts between Haarlem and Mutare parties without the mediating role of the committees
- 6) yearly artistic activities and exchanges between Haarlem and Mutare

If the committees want to achieve these goals, they have to follow the four central points discussed in the conclusion.

- 1) Identity
- 2) Professionalism
- 3) Acquaintance
- 4) Co-operation

The cultural exchange should satisfy a few conditions, namely:

- 1) a constant apply for grants
- 2) awareness creation in the home-town after each exchange by means of workshops and the like to expand the knowledge
- 3) constant reflection on activities, achieved goals and encountered problems and constant update on unstable situation in Mutare to formulate a clear yearly strategy
- 4) constant internal communication between Haarlem and Mutare committee
- 5) balanced budget for basic needs like paper, transport and the like. in Mutare, communication and administration, marketing and publicity
- 6) documentation on all the projects by means of photographs, DVD's and CD's

The central points are explained in the coming paragraphs. Unless indicated otherwise, the recommendations count for both cities. The content of each central point is in order of implementation, apart from the identity. A plan of action concludes the recommendations.

Identity

In this paragraph the vision and mission are reformulated and are complemented with a logo for a strong identity.

Logo:

Mitambo is a short and recognizable name in comparison of 'the culture committee of the City Link Foundation Haarlem-Mutare' and 'the LA21 Education & Culture & Awareness committee'. De co-operation and exchange are given a figurative meaning, by giving the committees the same name.

Mitambo means art in Shona. The African character of the committees is shown by means of the African symbol, the letter M and the brown colour. The contradistinction with the West, or Haarlem/Mutare, is made clear by means of the contrasting green colour and the font. Using the logo and even the name, in the chosen colours and the correct font, in all external communication creates a clear identity and prevents people in Mutare to associate the name with the word art in stead of the committees.

The old mission offers the slogan: 'Mitambo connects, deepens and strengthens!'. This slogan can be used in combination with the logo.

Vision:

In the year 2006 Zimbabwe is a country of political and economical crisis, poverty and oppression. Every day the people of Zimbabwe are trying to survive. Despite the hardships, art plays an important role in Mutare.

Mitambo believes in the power of art. Art changes mentality towards one another, stimulates debate and teaches to respect one another. Even in oppressed communities, art provides a platform for freedom of speech.

Mitambo thinks that an artistic relationship of long standing between Haarlem and Mutare stimulates development in, creates understanding between and offers inspiration to both cities.

Mission:

Mitambo shapes the relationship between Haarlem and Mutare by aiming on development and preservation of art in both cities in co-operation with the cultural sectors.

Mitambo makes it its object to expand the possibilities in art, to exchange art between Haarlem and Mutare, to stimulate the social, economical and tourist development of both cities and to expand the knowledge about traditions, art and values of each other.

Professionalism

This paragraph shows steps to follow for Mitambo to improve the professionalism of Mitambo and the organisations in Mutare on management and artistic level.

Strategy

- 1 Appoint a coordinator in both cities
- 2 Management- and computer training
- 3 Artistic exchanges
- 4 Material exchanges
- 5 Cultural centre

1 The first step to a successful cultural exchange is appointing professional coordinators in both cities for at least 1 year. The cultural officer in Mutare should be a Dutch man for the first two years, to identify a reliable, trustworthy Zimbabwean and to pass it on to him or her afterwards. Grants can be found by the city of Haarlem, ICCO and Hivos/NCDO fund. If they don't adjudge the grant, Mitambo should look for permanent volunteers.

2 The first two years professional training in setting up and leading an association is important for the three associations in visual arts, theatre and photography. Computer training is a part of this training. The Africa University and the Poly Technical College in Mutare are able to offer this management- and computer training. Through negotiations Malabo can decide the amount of trainings and the price for it. Most likely Malabo can compensate the institutions by means of performances and material.

3 The cultural sector of Mutare can develop itself artistically by means of workshops of Haarlem artists, collective projects and exhibitions/performances. The exchange should start small and only start expanding when professionalism and acquaintance is increasing. The first two years Mitambo should focus on photography and theatre to enlarge later on (by given proof of success) to visual arts.

4 By means of collections of material from businesses, schools and cultural organisations in Haarlem, the cultural sector of Mutare can be helped. Mitambo can start with the material exchange any time. Only for photography it is necessary to collect material the first year to make the artistic exchange possible.

To prevent jealousy and create fair distribution of materials, an organisation in Mutare should keep the materials under its management. The NACZ, The National gallery or the Poly Technical College are preferable because they are open to public. Eventually the material should be transferred to the cultural centre.

5 After increasing the professionalism and the acquaintance of the committees and the cultural sector in Mutare, Mitambo should start (approx. in the third year) approaching businesses and the cultural sector in Haarlem en Mutare. By means of capital and material from these organisations Mitambo can support the realization of a cultural centre in Mutare.

Acquaintance

How to make the cultural exchange public will be discussed on general and project level in this paragraph.

Strategy:

- 1 Update website
- 2 Digital newsletter
- 3 Column local paper
- 4 Folders
- 5 Mutare-week

1 Mitambo should start with a monthly update of the website. Subjects will be the activities of Mitambo, other African art activities in Haarlem, general information about arts in southern Africa and Zimbabwe and a call for collection of material.

2 A monthly digital newsletter about the activities of Mitambo keeps the members of the committees, volunteers, partners and others posted. On the website people can sign up for receiving the newsletter.

The monthly news letter and the monthly update of the website should be introduced at the same.

3 In the first year Mitambo should also start with a permanent column in a local paper to reach the people of Haarlem and Mutare. The column will discuss the same subjects as the website and the newsletter.

4 It is necessary to publish folders about Mitambo, her projects and her partners. The graphic designer in Haarlem and the Commercial Design department of the Poly Technical College can develop this material. Mitambo should use the folders in negotiations with possible partners, sponsors and funds.

5 The third year Mitambo will focus on a Mutare-week in Haarlem. This will be a major publicity stunt in Haarlem and also stimulates the arts in Mutare. Workshops, exhibitions and performances of artists of Mutare make the people of Haarlem acquainted with the cultural and social life in Mutare. Co-operation with the committees of sport and health is preferable because of the surplus value for the project.

Projects

To gain publicity for specific projects Mitambo should:

- 1 use posters throughout the city of activity for every project
- 2 link famous people from the cultural sectors to a project as ambassadors
- 3 always send press reports to regional papers and TV and to national papers

Co-operation

The cultural exchange can't exist without co-operation within and between the cultural sectors of Haarlem en Mutare. This paragraph discusses the most important alliances for the next four years.

Strategy:

- 1 Brainstorm sessions
- 2 Market for visual arts
- 3 Linking cultural sectors
- 4 Sponsorship through commercial organisations

1 Mitambo can work out the projects by means of two brainstorm sessions or round-table conferences per year with the cultural sectors. She should use the artistic knowledge and the experience in gaining publicity and financing of the sectors. Mitambo has to recruit partners (galleries, museums and the like) to develop the project plans, promotional activities and to raise funds.

2 Identifying a market for the Zimbabwean visual arts is necessary. In the second year, after the VACAM has developed itself on management level, Mitambo should start identifying schools and companies who are interested in visual arts projects by means of folders and direct marketing.

3 Linking cultural organisations from both cities creates continuity in the exchange. All the activities of Mitambo in the first two years lay the foundation of co-operation. The management and artistic professionalism has improved by that time. From the third year on Mitambo should start realizing these alliances. Mitambo will be the mediator until the linkages operate independently.

4 To reduce dependence of funds, Mitambo should make contracts with commercial organisations for sponsorship. Mitambo needs to offer the organisations an interesting and successful project. That's why it is advisable to wait until the end of the second year before going into negotiations. Professionalism has improved and still there is enough time left to find sponsorship for the Mutare-week.

Plan of Action

This paragraph shows the steps to follow for the Culture committees in the next four years. They should take into account that the four central points are interdependent. Professionalism can't be improved without co-operation, find co-operation needs acquaintance and a strong identity, but to make the exchange public he committees should work on a professional level. Because of this the steps to follow can not be outlined precisely in order of implementation.

The table shows by numbers the steps to follow in general. This plan of action is just a guide line. The committees should always take the uncertain situation in Mutare, lack of capital and the like into account.

The first two years the two committees should focus on investments in Mutare to equalize the unequal position more between the cultural sectors. The creation of stable organisations and artistic quality of the artists of Mutare, increases the cultural exchange in value which is important to keep Haarlem interested and to enter into new relationships.

Jaar 1:	1 Implement and propegate identity
	2 Appoint two coordinators
	3 Start with website, newsletter, column en folders
	4 Management and computer training in Mutare
	5 Collection of photo material (like camera's) in Haarlem
	6 Photography workshop in Mutare
	7 Theatre workshop in Mutare
Jaar 2:	1 Continuation of management and computer training
	2 Identify market in Haarlem for visual arts
	3 Photography and theatre workshop in Mutare with digital exchange
	4 Preparation of Mutare-week in Haarlem
	5 Start negotiating with organisations for sponsorship
Jaar 3:	1 Mutare-week in Haarlem
	2 Preparation of cultural centre, especially in Mutare
Jaar 4:	1 Realisation of cultural centre in Mutare
	2 Collection of material for cultural centre in Haarlem
	3 Exchanges with visual arts, theatre, photography